

VÝSEVNÍ DNY

podle Marie Thunové® 2018

Kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce
Práce na zahradě i na poli podle přírodních kosmických rytmtů
Příznivé dny pro včelaře v roce 2018

VYDAL

PRO-BIO

Svaz
ekologických
zemědělců

SESTAVIL

MATTHIAS K. THUN

VÝSEVNÍ DNY

podle Marie Thunové® 2018

Kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce
Práce na zahradě i na poli podle přírodních kosmických rytmů
Příznivé dny pro včelaře v roce 2018

VYDAL

PRO-BIO
Svaz
ekologických
zemědělců

SESTAVIL

MATTHIAS K. THUN

SPOLUPRACOVALI

Titia Maria Thunová a Friedrich K. W. Thun

Výsevní dny podle Marie Thunové® 2018
978-80-87080-37-5

Sestavil: Matthias K. Thun
 Spolupracovali: Titia Maria Thunová a Friedrich K. W. Thun

Překlad: © Radomil Hradil
 Redakční úprava: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

Sazba a tisk: Reprotisk s.r.o., Šumperk
 Vydal: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
 Šumperk 2017

Všechna práva a vydávání Výsevních dnů podle Marie Thunové® v České republice
 vyhrazena PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců

© Aussaatage-Verlag Thun & Thun OHG, Biedenkopf (Germany)
 © PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Šumperk 2017

Obsah

Kvetoucí strom.....	4
Úvod	6
Hnojení	6
Osevní postup	10
Kopřiva.....	13
Velký pátek a Bílá sobota jako dny výsevu	14
Pěstování brambor	16
Pokus s termíny sklizně měsíčku.....	20
Přiřazení rostlin k plodovým typům.....	21
Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní	22
Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce?	22
Výsevní dny pro stromy a keře v roce 2018	23
Termíny pro porážení speciálních dřevin v roce 2018.....	24
Příprava žitného chleba	24
Napadení rostlin houbovými organismy	25
Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin	25
Ošetřování včel.....	25
Zakrmování včel	26
Publikace vydané nakladatelstvím „Aussaatage-Verlag Thun & Thun OHG“	26
Zvěrokruh	27
Trigony	27
Siderický Měsíc	28
Rozdělení rostlin pro výsev a sklizeň.....	29
Nepříznivá období	29
Vzestupný Měsíc	29
Sestupný Měsíc	30
Ke kalendáři.....	30
Astronomické značky.....	31
Kalendárium leden až prosinec 2018.....	32

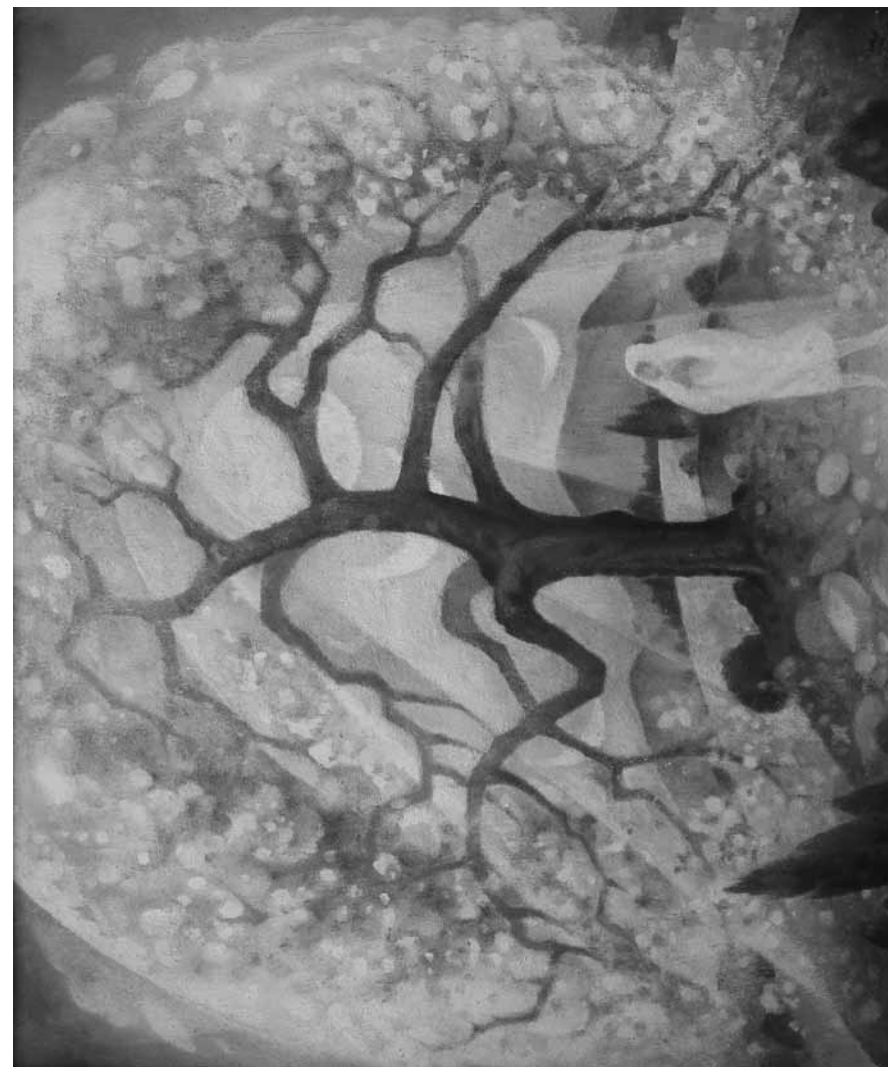

Kvetoucí strom

Walter Thun

Malíř Walter Thun se vždy snažil dávat svým obrazům podobu na základě velmi obsáhlého kontextu. Vytvoření tohoto obrazu předcházela úvaha o vzniku země jako slunečního orgánu. Rudolf Steiner popisuje, že vrstvu Země, v níž rostou rostliny, lze ve sluneční orgán přetvořit jen tehdy, dosáhne-li se toho, aby úrodnost byla z jedné strany podmíněna působením planet; půda pak pomocí nerostné říše, zrcadlící toto působení, získá kvalitu slunečního orgánu. Abychom dosáhli harmonického průběhu tohoto procesu, využíváme možností biodynamických preparátů, přispívajících k harmonické tvorbě humusu. Tak vznikl tento v barevné rozmanitosti vše zahrnující obraz, na němž je ztvárněno spolupůsobení Slunce a Měsíce. Rozpracování barev odráží nejen planetární působení, ale i uplatnění kosmických sil, tak jak mohou působit nad půdou jako slunečním orgánem ve stromu. Abychom toto působení ve stromu lépe pochopili, Rudolf Steiner uvádí, že uvažujeme-li o růstu stromu, máme na strom nahlížet jako na navršenou zemi.

Vyobrazení na str. 5 lze zakoupit jako barevnou reprodukcí o velikosti 40 x 50 cm.

Walter Thun: Kvetoucí strom, olej, 1981, 59 x 49 cm

Úvod

Když jsme sestavovali shrnutí k jednotlivým měsícům pro rok 2017, marně jsme pátrali po kontinuálně vzestupných konstelacích, které by dávaly naději na dobré jaro. Ještě rozmazlení z jar let 2014 a 2015, doufali jsme, že i pro jaro 2017 najdeme náležitě konstelace. Jaro 2017 však – alespoň v našem regionu – přišlo tak, jak se podle konstelací dalo čekat. Když člověk sledoval zprávy o počasí, rýsovala se v severní a jižní polovině Německa prakticky zrcadlově obrácená povětrnost. Ještě v prvních letech tohoto tisíciletí mohl jet člověk ze severního do jižního Německa, aniž by zaznamenal výrazný rozdíl v průběhu počasí. Tuto změnu pozorovala i řada čtenářů, my jsme jim k tomu však nebyli schopni poskytnout přijatelné vysvětlení. Zima, jak jsme předpokládali, ne a ne přijít. Dvakrát jsme tak u nás měli asi 20 cm sněhu, ale jen na pár dní, načež přišla další obleva a sníh roztál. Když jsme se ráno podívali z okna, byli jsme rádi, když jsme zahlédli trochu jinovatky na loukách, ta se však často už během dopoledne rozpustila. Skutečný chlad, trvající několik dnů, nás pak překvapil v době, kdy kvetly ovocné stromy a kdy už jsme ho nemohli potřebovat. Za domem, na velmi chráněném místě, nám už dobrých 40 let roste jabloň, podle níž můžeme vidět, jak to vypadá s vývojem plodů. Za těch 40 let strom jen dvakrát málo zaplodil. Byly to však roky, kdy obecně, i z pohledu planet, nebyly zrovna dobré „ovocné“ konstelace. Letos však bylo naopak právě v době květu, respektive v době rozvíjení poupat, tak chladno (teploty se pohybovaly mezi -10 a -14 °C), že mráz kompletně spálil všechna poupata a květy s výjimkou několika květů ve vršku koruny. To znamená, že největší mráz byl od povrchu půdy zhruba do výšky 4 metrů. Neustálé kolísání teplot bylo v přírodě doprovázeno velmi nestálou vlhkostí. Obecně je tomu tak, že jen málokterý živočišný škůdce přežije kontinuálně studenou zimu. Pokud je však zima příliš teplá a mokrá, můžeme počítat s tím, že následujícího jara budou rostliny napadeny množstvím živočišných i rostlinných (houbové organismy) škůdců. Na jaře tak nebylo týdne, aby nám čtenáři nedávali najevo svou nelibost z proměnlivého počasí a neobraceli se na nás s nadějí o pomoc. V takových případech máme možnost předejít mnoha problémům použitím vhodného hnojiva a výběrem rostlin. Pokud již došlo k napadení houbovými organismy nebo škůdci, můžeme si krátkodobě pomoci použitím různých bylinných výluhů. Skutečného úspěchu však dosáhneme jen tehdy, podaří-li se nám přes půdu přivést rostliny do vegetačního období natolik posílené, že k napadení škůdci vůbec nedojde. Rudolf Steiner tak v Zemědělském kurzu uvedl, že hnojivo má oživit půdu, místo aby jen hnojilo rostlinu.

V minulých letech jsme již poukazovali na práce Lore Kutscherové z Vídně, která zjistila, že rostlina během růstu svými kořeny ohmatává okolí a podle toho, co v něm najde, svými kyselinami rozpouští minerály, tak aby pro ni byly dostupné. Je zajímavé, že ekologicky a biodynamicky pěstované rostliny ovládají tuto schopnost lépe než rostliny, které po několik generací rostly na půdě hnojené minerálními hnojivy. Na základě výsledků takovýchto výzkumů můžeme pojmu „hnojení“ připsat zvláštní důležitost. Zjednodušeně lze říci, že zemědělec a zahradník by půdu měli nachystat tak, aby v ní každý rostlinný druh našel substance a látky, které potřebuje. Nad takovou představou nejeden praktik zavrtí hlavou, protože přinejmenším v době po druhé světové válce se hnojení řídí podle plodiny, která má na půdě růst, nikoli podle druhu půdy.

Hnojení

U hnojení rozlišujeme mezi hnojivy organickými a minerálními. O minerálních hnojivech zde mluvit nebudeme. Co se týče organického hnojení, rozlišujeme následující možnosti:

A. Tradiční hnojení hnojem

Při tradičním hnojení hnojem, praktikovaném v zemědělství a zahradnictví, pochází hnůj například od krav, ovcí, koz nebo koní, případně jde o trus slepic, kachen a hus. Další možnost

představuje prasečí hnůj, který by však neměl být hlavní složkou, ale měl by být přimíchán do jiného hnoje. Hnůj zvířat se zpravidla během roku shromažďoval a na jaře nebo na podzim se rozhodil na půdu a zapravil, aby pak na půdě mohly růst rostliny. V důsledku přelomu v celém způsobu hnojení, vyvolaného učením Justuse Liebiga, k tomu přistoupil další aspekt, totiž kompostování hnoje hospodářských zvířat. Význam kompostování hnoje narostl díky tomu, že nově vyšlechtěné odrůdy již nejsou schopny vypořádat se náležitě s dávkami čerstvého hnoje. To znamená, že jsou náchylné vůči rostlinným a živočišným parazitům. Jelikož v 60. a 70. letech nastala velká změna ve vnímání kvality, objevila se snaha najít oproti minerálním hnojivům možnosti hnojení živočišnými a rostlinnými hnojivy, které by byly s to konkurovat minerálním hnojivům nejen z hlediska výnosu, ale při jejichž použití by na tom sklizené plodiny byly kvalitativně lépe než plodiny hnojené minerálně. Pojem „kvalita“ vyvolával v této souvislosti prudké diskuse, protože si mnoho lidí naprosto nedovedlo představit, že by mohla existovat „dobrá“ a „špatná“ kvalita rostlinných produktů, která by přesahovala pouhý vzhled a chuť.

Poté co Rudolf Steiner přednesl v roce 1924 svůj Zemědělský kurz, který představuje základ biodynamického zemědělství, zde byly pokusy zjistit kvalitu rostlin nejen chemickým rozbořením, ale také různými obrazovými metodami.

To byla zpočátku sporná, v průběhu dalších desítek let však velmi zajímavá cesta, protože spojili se obě možnosti, člověk se skutečně učí porozumět pojmu „kvalita“. Spolehnout se při tom jen na zrak nebo chuť jednoznačně nestačí.

Souběžně s tímto vývojem se stále více proměňovaly stravovací zvyklosti lidí. Lidé jedli čím dál méně masa a přitahovala je vegetariánská strava. Toto hnutí se stupňovalo až k veganskému životnímu stylu, který odmítá jakékoli živočišné produkty. V porovnání s kdysi běžnou výživou přineslo vegetariánství velké rozdíly. Krok k veganskému životnímu stylu však s sebou nese komplikace, protože naše kulturní rostliny lze pěstovat bez hnoje zvířat jen asi pět let. Následující generace, získané z těchto rostlin, ztrácejí bez hnoje schopnost vytvářet orgány, pro něž je sklízíme („plody“ v širším smyslu slova). Veganství člověka svádí k tomu, aby problém s hnojením nebral na zřetel. Vždyť kromě hnoje zvířat můžeme použít hnojiva rostlinného půdu, kompost, abychom rostliny po kratší dobu udrželi. Po delší časové období to možné není, protože naše dnešní kulturní rostliny se takto samy uchovat nedokážou. Po určitou dobu se sice dají rostliny udržet pomocí minerálních hnojiv, dlouhodobě to však vyžaduje úplně nový rostlinný typ, který s naší dnešní kulturní rostlinou nemá příliš mnoho společného. Již Justus Liebig v pokročilém věku poznal nedostatky svého učení a poukazyval na to, že se v žádném případě nesmí zanedbat tvorba humusu, která bez našeho dnešního kompostového hospodářství není možná. To znamená, že veganská výživa bez byt jen jednorázového podílu živočišných potravin není uskutečnitelná. Tato diskuse, kterou odstartovala vegetariánská výživa a která přešla až ve veganství, zašla tak daleko, že se v biodynamickém zemědělství diskutuje o tom, zda lze hospodařit bez dobytka, tedy bez chovu zvířat, což ale v konečném důsledku, vezmeme-li Zemědělský kurz Rudolfa Steinera vážně, není možné.

Evoluce nám snad ukáže cestu a jednoho dne nám dá možnost zcela se bez zvířat obejít. Pro biodynamické zemědělství však zatím tato doba nenastala. Krok tímto směrem se ovšem ukazuje v rostlinných preparátech podle Marie Thunové, jejichž účinek je překvapivý, které však zřejmě nemohou zvíře navždy nahradit.

B. Rostlinné komposty

Mnozí zahrádkáři se musí zcela obejít bez kompostovaného hnoje. Kompostují rostlinný odpad, ať už ze zahrady, nebo z kuchyně, a kompost pak v příslušný čas zase zapravují do země, aby půdě poskytli jeho hnojivý účinek. U tohoto způsobu kompostování rostlinného odpadu je však na místě opatrnost: vždy je třeba dbát na to, abychom nezakládali čistě rostlinný kompost,

ale abychom pokaždé přimíchali trochu zeminy ze zahrady a podpořili tak dobrou přeměnu. V zahrádkách hraje velkou roli také posekaná tráva – stěží dnes najdeme zahradu bez trávniku, který se musí pravidelně sekat.

K sekání se většinou používá sekačka nebo menší mulčovač a právě takto posekaná tráva ráda plesniví, pokud ji nesmícháme s jiným rostlinným materiálem. Plíseň pak zastaví přeměnu, protože vylučuje antibiotika, která znemožňují tvorbu humusu. Někdo doporučuje smíchat posekanou trávu například s kůrovým mulčem a podobně, ale to bychom neradili. Kůrový mulč je velmi hezká nastýlka, pomocí ní lze skalky a podobné plochy udržovat bez plevelu. Pro plochy, na kterých pěstujeme zeleninu, však není vhodný, protože kůra, určená k mulčování, může pocházet ze skládů, v nichž se dřevo ošetřuje insekticidy a fungicidy. Ty bychom pak zapravili s kompostem do půdy a rostliny, které na ní rostou, by nebyly úplně optimální pro lidskou spotřebu. Dále bychom u kůrového mulče měli počítat s tím, že potřebuje zhruba čtyři až pět let, než se přemění na použitelnou zeminu. Kůrový mulč, hobliny, piliny a zdřevnatělý drn z travního nebo vojtěškového porostu sestávají z odolných celulózových vláken, která k nakladení vajíček vyhledává kovařík obilní (*Agriotes lineatus*). Z vajíček se pak vyklubou drátovci, kteří dokážou svou žravostí poškodit celé zeleninové porosty.

Slepení či zhutnění posekané trávy se můžeme pokusit zabránit přimícháním zaschlé drti z řezu vlastního křoví. Měli bychom však dát pozor na to, aby v něm nebyly větvičky tují, protože jejich kompostování je velmi obtížné a růstu zeleniny příliš neprospívají. Totéž platí pro listí ořešáku, které kvůli své obtížné přeměně také není vhodné. Vcelku schůdnou metodou je přinést si listovku nebo rozložené jehličí z lesa, aniž bychom si však od ní slibovali nějaké zázraky. Nejedna zahrádkář už zažil velké zklamání, když si tuto krásnou, tmavou lesní zeminu přinesl do zahrady s přesvědčením, že získal dobrý, tmavý humus. Zde je třeba říci, že barva lesní půdy nemá nic společného s tvorbou humusu. Lesní půda je tmavá, protože uhlíkaté látky vytvářejí v důsledku chybějícího pohybu půdy tmavou barvu. Vzhledem k tomu, že tato půda vzniká z lesní monokultury, nenachází v něm zelenina zpravidla to, co jako kulturní rostlina potřebuje k životu. Pro posekanou trávu je však lesní hrabanka dobrou příměsí, aby se neslila a nezplesnivěla. Měli bychom ji ovšem smíchat s 10 objemovými procenty dobré zahradní zeminy nebo hlíny ze skleníku, abychom tím provedli cosi jako očkování kulturními rostlinami. Tato směs by, jako všechny komposty, měla pokud možno rok odpočívat, aby mohla projít působením celého slunečního roku.

Při zakládání kompostu by plocha, na níž přijde kompostovaný materiál, měla být tvořena zahradní půdou a ne loukou. Kompost založený na travním drnu potřebuje příliš dlouho na to, aby získal spojení s podloží; jediné při tomto spojení se totiž může kompost stát součástí země jako velkého slunečního orgánu.

Abychom napomohli tomuto napojení na podklad, je vhodné založit kompost v období výsadby, to znamená v době, kdy je Měsíc sestupný. Proškrtnuté termíny bychom naopak měli v každém případě vynechat. Jelikož takový kompost časem roste, není třeba, abychom při dalším vrstvení dávali pozor na tyto jemné vlivy. Biodynamik kompostovou hromadu ošetří biodynamickými kompostovými preparáty a kravincovým preparátem podle Marie Thunové, čímž je přeměna od samého začátku vedena náležitým směrem.

Je vždycky příjemným překvapením, jak rozmanitá je leckterá zahrádka. Chuť zahrádníků a zahrádkářů zkoušet něco nového je nezlomná. U verandy nebo zahradního domku tak zničehonic najdeme vysazené víno, které pak, podobně jako růže, musíme na podzim či v předjaří ostříhat, aby nově obrazilo a mohlo přinést hojnost plodů nebo v případě růží květů. Víno ovšem neroste všude stejně dobře a často trpí houbovými chorobami. Ve většině případů se jedná o plíseň. Samozřejmě je pak otázka, kam s ostříhanou révou? Lze ji rozdrtit a zkompostovat? Nerozšíří se pak plíseň? Zde platí základní pravidlo, jehož dodržování se vyplatí každému zahrádníkovi: Pokud máme dřevnatící rostliny, jako je réva, bobuloviny

a podobně, které jsou napadeny houbovými chorobami, je dobré nechat větvičky a výhony vyschnout a v žáruvzdorné nádobě spálit; oheň spory hub zničí. Popel můžeme v tenké vrstvě nasypat na kompost; díky vysokému obsahu solí totiž zvyšuje úrodnost a má velký hnojivý účinek.

Zakládání kompostu z posekané trávy

Srovnávací pokusy s komposty

C. Speciální komposty z rostlinného odpadu

Na zahradě či v zahradnictví vzniká v průběhu roku velké množství rostlinného odpadu, který můžeme kompostovat. Jeho kompostování však od zahradníka vyžaduje určitou preciznost, protože některé problematické rostliny je třeba kompostovat odděleně. Samy pro sebe bychom tak měli kompostovat zbytky brukvovitých rostlin. K brukvovitým patří většina košťálovin a dále například ředkvička a ředkev. Právě u košťálovin musíme velmi pečlivě dbát na to, abychom zahradu rozdělili tak, že na stejné ploše se košťálovina objeví zase až v pátém roce. Problém u košťálovin spočívá v tom, že se při jejich příliš častém pěstování ráda vyskytne nádorovitost (původce: *Plasmodiophora brassicae*), které se pak zbavíme jen tehdy, nepěstujeme-li na dané ploše čtyři roky žádnou brukvovitou rostlinu. K brukvovitým rostlinám ovšem patří i hořčice. V mnoha odborných publikacích se hořčice doporučuje jako dobrá zahradní meziplodina, což je podle mého názoru nanejvýš problematické, protože nádorovitost se může přenášet i přes hořčici.

Když se podíváme na odpady z košťálovin, máme nejen množství listů, ale také spoustu košťálů s kořenovými baly. Listy se dobře rozloží, pokud kompost udržujeme dostatečně vlhký a přimícháme trochu zeminy. Košťály a kořenové baly naopak potřebují k rozkladu velmi dlouhou dobu a může se stát, že když po roce otevřeme kompost s velkým množstvím košťálů, budou pořád ještě nerozložené a tvrdé. Proto je nejlepší, když se je pokusíme rozdrtit a nechat zaschnout. Jakmile jsou dostatečně suché, spálíme je a popel přidáme do kompostu. Někteří zahrádkáři nad tím sice budou vrtět hlavou, je to však nejjistější způsob, jak se zbavit nádorovitosti, kterou jsme si na zahradu zavlekli například s rostlinami zakoupenými na trhu.

Mnoho zahrádkářů přísahá na smíšené kultury. Snaží se dostat na záhony dobrou směs různých druhů rostlin, aby odpudili škůdce, kteří například nesnášejí pach sousední rostliny. Má to však jednu velkou nevýhodu. Jestliže rostliny ošetřujeme podle rytmů Měsíce ve zvěrokruhu, můžeme v jednom termínu oslovit vždy jen květové, listové, plodové, nebo kořenové rostliny. Pokud budeme mít například řádek mrkve, vedle vysadíme řádek salátu a vedle zase řádek papriky, vycházíme z toho, že než paprika a mrkev narostou, bude salát sklizený. Salátu se však nejlépe daří tehdy, pokud ho kultivujeme a okopáváme v listových dnech. Při tom se snadno dostaneme i do kořenové oblasti mrkve, která však vyžaduje obdělávání v kořenových, nikoli listových dnech. Anebo se na druhé straně dostaneme do oblasti papriky, která si zase žádá

kultivaci v plodových dnech. To znamená, že buďto musíme nechat hodně místa mezi řádky, anebo že část rostlin nemůžeme ošetřovat v příznivou dobu. Abychom se tomuto dilematu vyhnuli, je nejlepší pěstovat jednotlivé druhy zeleniny na zvláštních záhonech nebo v pásech s nezbytnou vzdáleností od sousedního druhu. V dalším textu si ukážeme osevní postup, který Maria Thunová praktikovala a doporučovala po řadu let.

Vždy, když se v zahradě objeví živočišní škůdci, doufáme, že se jich zbavíme použitím určitého bylinného výluhu. Většinou však už bývá pozdě; škůdce se totiž vyskytne v první řadě tehdy, poskytneme-li rostlinám půdu, která danému druhu nevyhovuje. Aplikace některého výluhu v případě napadení je proto jen nouzovým řešením. Nejrozumnější je pracovat buďto se speciálními komposty, anebo aplikovat výluhy na půdu již při přípravě seřového lůžka, aby rostliny mohly od začátku růst na takto připravené půdě. Samozřejmě nelze pro každý rostlinný druh připravit speciální kompost. Pokud máme například lesní školku a chceme půdu nachystat pro výsev určitých stromů, zhotovíme si k tomuto účelu zvláštní kompost z dubového nebo bukového listí, abychom půdu pro jednotlivá semena připravili tak, jak ji nacházejí venku v lese, tam, kde přirozeně rostou. Protože to však je pro běžnou zahradnickou praxi sotva proveditelné, měl by kompost místo toho rozhodně ležet po celý rok, aby na něj během přeměny mohly působit konstelace celého slunečního roku. Nakonec by měl být kompost rozhozen a zapraven ve správný čas. To zpravidla znamená, že ho na podzim dáme na příslušnou plochu a zapravíme, abychom pak na jaře mohli začít s výsevy. V rámci možností bychom se těmito pravidly měli řídit i ve skleníku. Nejmnhostranněji použitelným rostlinným kompostem je kompost kopřivový. Různé možnosti kompostování kopřiv a jejího využití k hnojení, ale také k posilování rostlin si představíme v následujících textech.

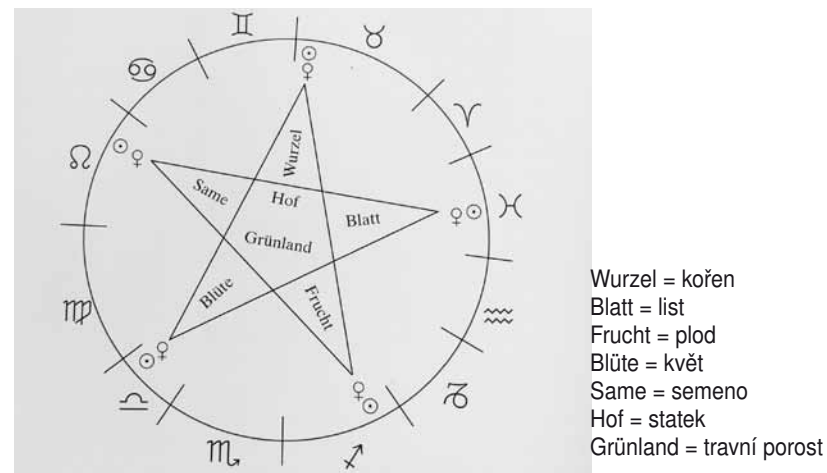
Pokud zahradník či zahrádkář po přečtení těchto textů spráskne ruce nad rozmanitými možnostmi a nesnáze, které na něj mohou stran hnojení čekat, pak by měl vědět, že existuje také možnost hnojit bez hnojiva. Většina hnojiv se dodává proto, aby se půda připravila na rostliny a rostliny daly dobrý výnos. Existuje však hnojivo, které není vidět, není cítit, nelze ho ani koupit a které pouze vyžaduje aktivitu zahradníka. Tímto hnojivem je vzduch. Podstatnou část vzduchu tvoří dusík a dusík patří v pěstování rostlin k nejzajímavějším hnojivům. Jestliže tedy jednou za týden – pokud možno v souladu s plodovým typem rostliny – ve správný čas prokypříme půdu kolem rostliny hrablem nebo lehkou plecí motykou, dostaneme do půdy se vzduchem množství dusíku. Půdní organismy tím sice vyrušíme a někteří lidé to nechtějí dělat, aby půdní organismy nerozzlobili, ty se tím však do té míry aktivují, že je vzdušný dusík při novém organizování poměrů v ornici mikroorganismy poután a přeměněn na formu, kterou rostliny dokážou přijmout. Rostliny tímto způsobem nelze přehnojit a dosáhneme svěžího růstu. Bohužel se setkáváme i s doporučeními, že s půdou vůbec nemáme hýbat, abychom nerušili mikroorganismy. Pokud však chceme mít z přítomnosti mikroorganismů užitek, musíme je trochu „pozlobit“, aby se nově zorientovaly a umožnily rostlinám přijmout ze země nové životní síly.

Osevní postup

Maria Thunová

Ideální obraz osevního postupu najdeme v rostlině samotné. Ukazuje se v jisté pětičlennosti a v průběhu let se chce uplatnit ve sledu těchto možností plození: kořen – květ – list – semeno – plod. Pořadí tak nacházíme v kosmické orientaci, v podněcování silami zvěrokruhu. Osevní postup prožíváme jako organismus a jednotlivý článek jako jeho orgán. Srovnáme-li to s člověkem, můžeme snad mluvit o orgánových soustavách.

U Rudolfa Steinera najdeme odkaz, který je pro mě jakýmsi vzorem osevního postupu. Rostlina má určitý vztah k člověku s ohledem na působení látek rostliny. Kořen působí na soustavu mozku, list na soustavu plic, květ na soustavu ledvin, plod na soustavu krve a semeno na soustavu srdce člověka. Podíváme-li se na jednotlivé kosmické rytmy, můžeme v konjunkcích Venuše se Sluncem v našem století najít překvapivou orientaci. Máme pět míst takovéhoto konjunkcí, vzdálených od sebe asi 72° a zvolna se posouvajících, za sto let jen asi o 30°. V současnosti se tyto konjunkce odehrávají před souhvězdími: Býk-kořen-soustava mozku, Střelec-plod-soustava krve, Lev-semeno-soustava srdce, Ryby-list-soustava plic, Váhy-květ-soustava ledvin a znovu zpátky k Býku. Šestá konjunkce je tak opět tam, kde byla první, jen o několik málo stupňů posunutá. Vyznačíme-li místa konjunkcí schematicky na pozadí zvěrokruhu, vznikne následující obrázek:

Zdá se mi, že kdyby se podařilo zohlednit časem takovéto vztahy, mohla by rostlina člověka také dobře vyživovat v jeho orgánových soustavách. Rostliny by se v jednom roce rozdělily podle pěti základních typů na jednotlivé části pole nebo zahrady a časem by se na jednotlivém pozemku střídaly v osevním postupu. Jestliže Rudolf Steiner mluví před zemědělci a zahradníky o individuálním organismu, který může působit i v čase, pak mám dojem, že můžeme leccos z toho uskutečnit v náležitém utváření osevního postupu.

Během posledních desítek let se v zemědělství v souvislosti s hospodařením bez chovu zvířat přešlo k osevním postupům s vysokým zastoupením obilovin. Důsledkem je výskyt chorob stébel a pat stébel, který vyžaduje používání prostředků na takzvanou „ochranu rostlin“. Osevní postup bohužel podléhá tlakům, které nejsou podmíněny jen charakterem půdy, klimatickými podmínkami a chovem zvířat, ale i možnostmi použití strojů a podobně. Pro každý podnik proto musí být vytvořen individuálně. Pro zahradníka a zahrádkáře představuje osevní postup skutečný problém. Některé rostlinné druhy, které pěstuje, mají vegetační dobu pouhých několik týdnů; na téže parcele stihá jedna plodina druhou. Pokud si zahradník osevní postup nezapiše, ztratí záhy jakýkoli přehled a během let vznikne naprostý chaos.

Následuje-li tentýž druh rostliny na stejném místě po krátkém čase znovu, je půda jednostranně přetěžována. To s sebou nese poruchy růstu rostlin, rostliny ztrácejí vitalitu. Důsledkem je napadení živočišnými a rostlinnými (houbové organismy) škůdci, za které si můžeme sami svou nedůsledností. I když se nám nakonec podaří udržet za použití různých prostředků rostlinu při životě, bývá její kvalita poškozená.

Podívejme se nyní na zeleninu z čeledi brukvovitých. Tyto rostliny se projevují nejrozličnějšími charakteristickými útvary. Hlávkové košťáloviny představují skupinu, která zadržuje v oblasti listů stonkové síly, jež zde stáčí list za listem a setrvávají tu až do sklizně. U jiných košťálovin nabíhá kořenový krček tak, že připomíná dužninu plodu, například u ředkve, ředkvičky a tuřínu. Růžičková kapusta nasazuje „plody“ podél stonku v úžlabí listů. Kedluben ztlustí stonok do podoby lahodného plodu, jehož aroma se ještě vypouští, když brukev přetvoří srdíčko v dužnatý květ kvěťáku. Pro vývoj každého z těchto orgánů jsou zapotřebí jiné síly, které na jedné straně kladou zcela určité nároky na půdu, na druhé straně však také zanechávají v půdě zbytky, které mohou vést k jejímu zatížení.

Po jednom vegetačním období jsou ovšem vyčerpány nejen schopnosti půdy nést na sobě brukvovité rostliny, ale i výše popsané síly příslušných plodových orgánů. V příštím roce musíme na daném stanovišti pěstovat nejen zástupce jiné rostlinné čeledi, ale i rostlinu, která vytváří jiný sklizňový orgán. V následujícím textu si uvedeme příklad zeleninového osevního postupu, který se osvědčuje již řadu let.

Chybí-li jiné neutrální možnosti, můžeme za východisko zvolit přestarlý porost jahodníku. Po sklizni porost zapravíme a vysejeme žito nebo jetel perský. Jelikož půda potřebuje čas od času porost travin, je žito velmi vhodné.

Na podzim za sestupného Měsíce rostliny mělce zapravíme a podle možnosti půdu třikrát postříkáme kravincovým preparátem. Pro jednotlivé druhy rostlin musíme záhon před setím nebo výsadbou samozřejmě pohnout speciálními komposty. Plochy, které už na podzim nepotřebujeme, necháme odpočívat v zimní brázdě. V 25letých pokusech se zpracováním půdy, prováděných pod prof. Boguslawským a dr. Debruckem na univerzitě v Giessenu, se ukázalo, že s ohledem na úrodnost půdy a výnos přinesl nejlepší výsledky vedle všech novátorských metod tradiční způsob zpracování s podzimní orbou na zimní brázdou.

Doporučený osevní postup v prvním roce:

parcela 1	parcela 2	parcela 3	parcela 4	parcela 5
bílé zelí	mrkev	dřevňový hrách	brambory	jahody
červené zelí	pastinák	bob zahradní	brambory	jahody
kapusta	černý kořen	cukrový hrách	brambory	jahody
kvěťák	červená řepa	keř. fazole	brokolice	jahody
kadeřávek	cibule	kukuřice cukrová	brokolice	jahody
růž. kapusta	celer	tyč. fazole	topinambur	jahody
kedluben	pórek	paprika	topinambur	jahody
tuřín	mangold	okurky	topinambur	jahody
ředkvička	sladký fenykl	rajčata	top. nebo květiny	jahody
ředkev	petržel	okurky	květiny	jahody
1. rok	2. rok	3. rok	4. rok	5. rok

V následujících letech se plodiny střídají. Špenát, saláty, polníček, lebeda zahradní a štěrbák lze pěstovat před nebo po hlavní plodině. Na osevní postup nejsou citlivé, neměly by však následovat v téže roce hned po sobě. Před setím krátkodobých zelenin následujících po hlavní plodině můžeme rozhodit menší dávku kompostu.¹

¹ Bližší údaje k osevnímu postupu viz Výsevní dny Speciál, PRO-BIO 2014, str. 34 a dál.

Kopřiva

Na přání nových čtenářů zařazujeme do Výsevních dnů ještě jednou tento text.

Jáma pro kopřivový preparát; tento preparát musí být v jámě zakopaný po celý rok

Napěchovanou kopřivu zasypeme rašelinou a zeminou a místo dobře označíme

Použití kopřivy

Kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*) se po předchozím speciálním zkompostování používá jako jeden z kompostových preparátů. Kromě toho byly rozpracovány další možnosti použití, které pomáhají při biologické regulaci škůdců, zčásti však vykazují také účinky spočívající v podpoře růstu.

a) Čtyřadvacetihodinový výluh

Vezmeme 1 kg čerstvých nadzemních částí kopřiv, které sice mohou kvést, nesmí však ještě tvořit semena, vložíme je do dřevěné, hlíněné nebo smaltové nádoby, zalijeme 10 litry studené až vlažné vody a necháme 24 hodin stát. Sцеzený výluh použijeme k postřiku rostlin napadených larvami a housenkami, postřik opakujeme třikrát během několika hodin.

b) Kopřivový zákvas jako hnojivá látka

Zákvas se založí výše uvedeným způsobem. Tekutina zůstane stát, dokud se alespoň listy v zákvasu nerozloží. To může trvat 3 až 4 dny, ale také několik týdnů a závisí to na venkovní teplotě. Výsledný zákvas je co do zápachu velmi podobný močůvce hospodářských zvířat.

Kopřivový zákvas má velmi silný hnojivý účinek, způsobující bujný růst, a používá se proto silně zředěný. Jestliže ho chceme aplikovat jako jemný postřik na půdu, zhotovíme směs z 1 litru zákvasu a 9 litrů vody; jestliže ho chceme použít jako závlaku, vezmeme 1 l zákvasu na 40 l vody.

Dojde-li kvůli chladnému počasí k poruchám růstu, které mívají často za následek napadení mšicemi, použijeme zákvas v tomto zředění. Postřikem nebo závlakou půdy navečer nebo brzy zrána můžeme rostliny podnítit k růstu, takže šok překonají. Jenom by pokaždé měla následovat závlaka vodou; zákvas totiž natolik podnítí aktivitu rostliny, že normální přísun vláhy nestačí a rostliny vypadají jako zvadlé. Pozorování u růží, bobulovin, ovocných stromů apod. ukazuje, že po tomto rovněž třikrát provedeném ošetření zmizí v důsledku lepšího proudění mízy mšice a často i houby.

c) K obecné podpoře růstu

Tento zákvas se zakládá stejně, jako je popsáno v bodu a) a jeho zhotovení pak odpovídá popisu uvedenému v bodu b), jenom výsledný podíl zákvasu je nižší.

Vezmeme ¼ litru zákvasu, zředíme 10 l vody a zaléváme jím plodiny jako rajčata, okurky, špenát, zelí atd., anebo si připravíme postřikovou tekutinu, když do 10 l vody přidáme ½ l zákvasu,

15 minut mícháme a jemnou tryskou postříkáme porost. Brambory jsou za toto ošetření velmi vděčné, ale i na bobulovinách, postříkaných po sklizni, příští rok poznáme, jak jim to prospělo.

Nikdy bychom však neměli provést více než tři ošetření, bez ohledu na jejich druh, jinak hrozí pokles kvality! Ten se projeví ve snížení skladovatelnosti a v poklesu klíčivosti. Obojí je zvláště patrné, použije-li se zákvas o větší koncentraci, než je zde uvedeno.

d) Kopřivový kompost

Kompost zhotovený pouze z kopřiv je zdrojem vynikající zeminy, kterou můžeme použít k předpěstování sazenic citlivějších plodin a k přihnojování růží a jahod. Téměř stejně kvalitní je i zdařilý kompost ze smrkového jehličí.

Konstrukce na kopřivový kompost se zakrytím smrkovými větvemi

Zhotovení čtyřadvacetihodinového výluhu

Zhotovení kopřivového zákvasu

Čtyřtýdenní zákvas, vpravo 24hodinový výluh

Velký pátek a Bílá sobota jako dny výsevu

Pozorování a výsledky velikonocních jevů se vztahují k výpočtům použitým v této publikaci.

Již z našich pokusů prováděných po několik let za sebou před 35 až 40 roky vyplynulo, že ani Velký pátek ani Bílou sobotu nelze pro výsevy a přesazování rostlin doporučit. Výsevy z těchto

dnů špatně klíčily, počáteční růst rostlin byl velmi slabý a výnosy nízké. Sazenice vysázené v tyto dva dny špatně zakořeňovaly, záhy svěsily listy a většinou za nějaký čas zašly. Toto pro rostliny negativní působení začíná zrána na Velký pátek a končí za východu slunce v neděli na Boží hod velikonoční. Proto jsme tyto dny v kalendáři proškrtli jako „nepříznivé“. V posledních letech ovšem často okolo Velikonoc nastávaly planetární opozice, které sebou přinesly dobré počasí, takže i půda pak byla v dobrém stavu. Po Velikonocích pak někdy už počasí za mnoho nestálo a mnozí praktičtí želeli, že nevyužili pěkných dní.

O jednom Velkém pátku nastala planetární opozice, na Bílou sobotu pak tepelný trigon. Půda byla v optimálním stavu a počasí jako malované, ideální pro výsev obilí. A tak jsme se rozhodli vysít tři druhy obilovin, jarní žito, jarní pšenici a bezpluchý ječmen. K dispozici jsme měli plochu o výměře asi 1000 m². Na podzim jsme dali menší dávku kompostu. Výsevy byly provedeny jednotně, později byla plocha rozdělena na parcely kvůli provádění srovnávací kultivace a aplikace preparátu. Pokud by se výsevní den ukázal jako nepříznivý, chtěli jsme zjistit, při kterých kosmických impulsích lze rostlinám kultivaci a aplikaci preparátu pomoci v růstu. Vedle nezbytných okrajových parcel jsme měli pět variant:

- 1 0 - kontrola
- 2 AK (Aqua/voda + křemenáček), kultivace a postřik v listových dnech
- 3 WK (Wärme/tepl + křemenáček), kultivace a postřik v plodových dnech
- 4 EK (Erde/země + křemenáček), kultivace a postřik v kořenových dnech
- 5 LK (Licht/světlo + křemenáček), kultivace a postřik v květových dnech

to celé se třemi opakováními. Zhruba v době výsevu jsme třikrát aplikovali preparát roháček. Měsíc se nacházel před regionem Střelce, byl tedy plodový den.

Semena klíčila velmi rychle, až jsme si mysleli, že tomu tentokrát bude jinak. Záhy se však dostavily poruchy růstu, rostliny začaly strádat a ne a ne se dostat přes počáteční růstové stadium, sloupkovaly velmi pozdě a zdálo se, že vůbec nevymetají. Konečně se objevily chudíčky klásky. Mezitím jsme pravidelně prováděli kultivaci a postřik křemenáčkem, avšak celý porost byl spíše k pláči. Když přišla doba žní, bylo obilí stále ještě nezralé. Zrno netvrdlo, byť se jednalo téměř výlučně o zrno zadinovité, špatně vyvinuté.

Pak přišlo deštivé počasí. Po dvou týdnech byl zase jednou den, kdy oblohu nepokrývaly těžké mraky. Obilí nebylo o nic víc zralé, avšak zrno u varianty ošetřované v listových dnech začínalo porůstat v klasech – raději jsme ho tedy vymlátili a dosušili. Už při převozu pytlů jsme viděli, že jejich váha je velmi rozdílná. Výnos v suchém stavu byl následující (q/ha):

varianty	kontrola	AK	WK	EK	LK
nahý ječmen	14,00	18,64	19,68	17,68	18,40
jarní žito	33,00	29,80	42,00	36,50	36,00
jarní pšenice	22,40	25,40	38,00	28,00	30,00

Kontrolní varianta byla kultivována v plodových dnech, ale nebyla třikrát ošetřena křemenáčkem. Výnosy byly nízké. U žita a pšenice přešlo působení křemenného preparátu, aplikovaného v listových dnech, do slámy a bylo příčinou jejího vyššího výnosu, zatímco u ječmene bylo dosaženo výrazného zvýšení výnosu zrna. Všechny tři obilné druhy reagovaly nejlépe na kultivační práce prováděné v plodových dnech. Opět se tedy ukázalo, že sníženou kvalitu výsevu lze podstatně zvýšit prováděním kultivačních prací v příznivých dnech. Avšak tyto dva dny, Velký pátek a Bílou sobotu, budeme i do budoucna ve Výsevních dnech vyškrtávat. Události, ke kterým mezi Zemí a Sluncem před téměř dvěma tisíci lety došlo, zanechávají každého roku o Velikono-

cích na Zemi své stopy. Aby si z těchto skutečností vytvořil vlastní filosofii nebo teologii, to budíž ponecháno na čtenáři samotném.

Máme-li roky, kdy je na Velký pátek a Bílou sobotu slunečné počasí a půda oschlá, dostáváme dopisy od nespokojených praktiků, kteří pro tyto vyškrtnuté dny ve výsevním kalendáři nemají příliš velké pochopení. Při čtení těchto dopisů se člověku ukrádají vzpomínky: Byla to radost, starat se v Marburku 25 let o biodynamickou pracovní skupinu. Každé pondělí večer jsme se scházeli v jedné třídě waldorfské školy a kromě všech židlí bývaly většinou obsazené i lavice. V zimě jsme se snažili teoreticky zpracovat to, co jsme v létě praktikovali. V létě jsme každé pondělí večer navštívili jiného zahradníka nebo zemědělce. Mezi nimi byl i Egenolf Schenk. Ve svém zahradnictví pro nás předpěstovával sadbu.

Jednou přišel celý rozčilený a oznámil nám, že mu pár dní po pikýrování na Bílou sobotu zašly stovky celerových sazenic. Neměli jsme vysvětlení, pouze domněnku. Proto jsme se rozhodli, že příští rok založíme větší počet srovnávacích pokusů s výsevy provedenými v těchto dnech. V následujícím roce prováděla řada zahrádkářů od zeleného čtvrtka do velikonočního pondělí pokusné výsevy nejrozličnějších druhů rostlin. Při našich letních návštěvách jsme se dívali, jak výsevy dopadly. Ve většině případů byly rostliny vyseté na Velký pátek a Bílou sobotu zakrnělé, napadené škůdci, případně úplně zašly. V mnoha pokusech, které jsme u nás po mnoho let opakovali, to vypadalo podobně.

Ve starých kulturách, kdy lidé ještě žili do značné míry v jednotě se silami přírody, se okolo prvního jarního úplňku truchlilo nad smrtí Baldra, Osirida či jiných bohů. Následujícího slunečního dne lidé prožívali zmrtvýchvstání boha v přírodním dění. Mysterium Golgoty se k těmto pradávám zákonům připojilo. V přírodě působí dodnes tytéž síly. Zda se projeví u každého z lidí, nevíme.

Pěstování brambor

Dříve se doporučovalo hnojit brambory v předjaří. Panoval názor, že je třeba pohnojit pokud možno čerstvým hnojem, aby brambory náležitě „hna“ly. V našich více než 40 let trvajících pokusech s brambory jsme srovnali všechny možné metody pěstování a při tom jsme vždy došli k závěru, že brambory jsou zdravější, pohnojíme-li je na podzim dobře rozloženým, zkompostovaným hnojem v dávce asi 150 q/ha. Kompost se nejprve zapraví jen mělce, promísí se s horní vrstvou půdy, nejlépe během období výsadby v říjnu. Současně se aplikuje krávkový preparát podle Marie Thunové. Asi za čtyři týdny, nejpozději však v půli listopadu, se půda zorá na zimní brázdu.

V listopadu se ještě namnoží půdní organismy, které se těší na to, jak půdu dobře zpracují. Jestliže oráme na zimu teprve v prosinci, rušíme organismy v jejich činnosti. Půda pak není náležitě zpracovaná a hrozí nebezpečí vymývání látek do spodní vody.

Na jaře půdu připravíme kypřičem a bránami. Při každém zpracování aplikujeme roháček, výsadbu provedeme v kořenových dnech. Protože si brambory velmi cení toho, když se jim ke kořenům dostane dostatek vzduchu, provádíme dvakrát – vždy v kořenových dnech – plečkování nebo okopávku za současné aplikace křemenáčku. Potřetí aplikujeme křemenáček při hrůbkování (oborávání), kterým zabráňujeme zelenání hlíz na světle. V oblastech, kde porosty trpí plísní bramborovou, můžeme provést v listových dnech navečer jednou až třikrát postřik kopřivovým výluhem. Kilogram zelených rostlin zalejeme asi 5 litry studené vody a přivedeme k varu. Výluh smícháme se 100 litry vody a jemně zmlženou kapalinou postřikujeme brambory. Toto opatření posílí listy brambor, které jsou pak vůči plísní odolnější.

Rozmnožování brambor semen

Ve velmi teplých letech mívají brambory semena. Na rostlinách visí plody podobné rajčatům. Před šedesáti lety mohl být člověk svědkem toho, že tyto plody na rostlinách ještě před sklizní hlíz zežloutly. Dnes je většinou musíme sklídit zelené a nechat dozrát. Plody pak rozkrojíme a semínka, která jsou v nich ve velkém počtu, usušíme. Vyséváme je podobně jako rajčata ve skleniku, případně do květináčků nebo kelímků, které postavíme za okno ve vytápěné místnosti. Pro výsev jsou nejlepší poslední kořenové dny, kdy je Slunce před Kozorohem. Jakmile rostliny vytvoří druhý pár listů, přepikýrujeme je do sadbovačů nebo do rašelinových květináčků. Zeminu nejprve postříkáme roháčkem a dobře promísíme. V polovině května dosáhnou rostliny výšky asi 12 až 15 cm a můžeme je vysadit na záhon a dále kultivovat tak, jak jsme to popsali výše. Sklizené hlízy slouží jako sadba pro příští rok. Ve všech konstelačních pokusech se nejlépe osvědčily rostliny z kozorohých výsevů.

Rozmnožování očky

Rudolf Steiner doporučoval pro regeneraci brambor výsadbou středních oček. Při použití této metody se po dlouholetých konstelačních pokusech ukázaly jako nejlepší beranní dny Měsíce. Z hlízy vykrojíme střední očka o velikosti 1 až 2 cm a vložíme je do půdy na vzdálenost 10 cm do hloubky 3 cm, a to tehdy, když Měsíc stojí před souhvězdím Berana. Všechny kultivační práce i sklizeň provádíme nejlépe při postavení Měsíce před Beranem. Sklidíme poměrně malé hlízy, které pak v následujícím roce vysazujeme a ošetřujeme v kořenových dnech.

Regenerace brambor beraní výsadbou

Chceme-li brambory zmladit bez nějakých speciálních opatření, dosáhneme velmi dobrých výsledků, jestliže tu a tam vysadíme budoucí sadbu v beraních dnech. Neměli bychom však vysazovat hlízy, které váží více než 35 g. Brambory nenarostou nijak zvlášť veliké, pro příští rok však představují výtečnou sadbu. Při této metodě by měly být výsadba, kultivace i postřik křemenáčkem provedeny při postavení Měsíce před Beranem.

Nyní se zmíníme o výsledcích pokusu s přesadbou brambor, vypěstovaných ze semen, která jsme získali v roce 1990. V roce 1991 jsme semena vyseli, získané hlízy jsme v roce 1992 vysázeli za stejného postavení Měsíce, z něhož semena pocházela. Z prostorových důvodů jsme mohli vysadit jen čtyři varianty; byl to tedy pokus srovnávací dobu výsadby, přičemž byl v příslušném rytmu třikrát aplikován křemenáček. Ke každé variantě přibyla ještě kontrola bez aplikace křemenáčku, celkem tedy osm variant. V roce 1993 byly pak všechny varianty pěstovány jednotně podle metod popsaných na úvod. Od každé varianty jsme vysázeli 150 hlíz o hmotnosti 30–35 g. Výsadba byla provedena v kořenových dnech za trojnásobného postřiku roháčkem. Po vzejití jsme třikrát okopávali za současné aplikace křemenáčku. Výnosy byly následující:

V předchozích letech ošetřováno při ☾ v		q/ha	navíc postřik křemenáčkem v r. 1992
Panně	kořenové dny	467	492
Vahách	květové dny	441	467
Štíru	listové dny	428	447
Šťelci	plodové dny	387	395

Ještě jednou bychom chtěli zdůraznit, že v roce 1993 byly prováděny optimální, jednotné kultivační práce u všech variant, šlo o přesadbou variant ošetřovaných různě v předešlých letech. Použití křemenáčku v roce 1992 kvalitu sadby zvýšilo. Rozmnožování semen se již po léta

osvědčuje jako perspektiva pro budoucnost bramborářství v biologicko-dynamických podmínkách, respektujících kosmické rytmy.

Poznámka k pěstování a konzumaci brambor

Brambor, podobně jako rajče a paprika, patří k lilkovitým rostlinám. V Evropě se pěstuje od poloviny 17. století. Zpočátku byl pro své bujné olistění a hezké kvítky považován za okrasnou rostlinu. Z květů se vytvářejí bobule podobné rajčeti, ukrývající velké množství semen. Tyto plody však nejsou jedlé. Jsou ovšem velmi dobře použitelné při šlechtění nových odrůd. Brambor je od přírody robustní rostlina, která potřebuje 100 dní od výsadby do sklizně. Tato doba ovšem platí pro hlízy, které vyrůstají v zemi na oddencích a z nichž byly z někdejší okrasné rostliny vyšlechtěny konzumní brambory. V průběhu dalších desetiletí se brambor rozšířil takřka po celé Zemi a stal se žádanou potravinou. Stěží si lze bez něj představit jídelníček velké části lidstva.

Srovnávací pokusy s pěstováním brambor

Rudolf Steiner, zakladatel biologicko-dynamického zemědělství, přinesl nové podněty také v oblasti lidské výživy; domníval se totiž, že jednostranná výživa působí značně nepříznivě na schopnost člověka myslet. Navíc poukázal na to, že zdraví lidského organismu podléhá určitým výkyvům, jejichž příčinou je výživa. Popisuje například, že trávicí ústrojí, jímž brambor prochází, z něj nedokáže vytvořit substanci, která by dobře posloužila činnosti hlavy a mozku; trávení je dokončováno teprve zde. Brambory tak místo svobodného myšlení mají za následek myšlení poměrně matné.

Vzhledem k tomu, že spotřeba brambor byla na začátku 20. století dosud značná, doporučoval zařadit do jídelníčku více obilnin, jako jsou žito, pšenice, ječmen a oves. Obilniny, tepelně upravené například vařením nebo pečením, jsou pro trávicí ústrojí natolik uzpůsobeny, že jejich přeměna trávením je ukončena dříve, než se její produkty dostanou do soustavy hlavy a mozku. Odborníci na lidskou výživu dr. Gerhard Schmidt a dr. Udo Renzenbrink, oba ze sekce pro výživu a zemědělství v Dornachu (CH), zasvětili svůj život mimo jiné zkoumání významu kvality obilnin pro člověka. Byli pak velmi překvapeni, že Maria Thunová připisuje tak velký význam

otázce kvality brambor. Po prvních deseti letech pokusů (celkem pokusy prováděla více než 45 let), které přinesly fenomenální výsledky, považovali za nutné postavit kvalitu brambor proti kvalitě obilnin. Maria Thunová nespátkovala v bramboru svou zamilovanou plodinu, byla však toho mínění, že pokud se bramborami živí tolik lidí, je třeba je k jejich prospěchu pěstovat optimálním způsobem. Poskytla proto množství vzorků brambor ke zkoumání a dr. Schmidt a dr. Renzenbrink aplikovali všechny své zkušenosti s výzkumem kvality a jejím důkazem. Měli vzorky brambor z kořenových, květových, listových a plodových dnů, pěstované za použití tehdy běžných biodynamických opatření.

Vykrajování oček

Plody bramboru

U všech pokusných kroků byly provedeny chemické rozbory. U všech nápadných vzorků byla dále provedena vyšetření různými obrazovými metodami²; byl to skutečně olbřímí úkol. Jako „pokusné osoby“ nastoupili studenti sekce. Jednotlivé kroky:

- vyšetření syrových brambor
- vyšetření vařených brambor
- vyhodnocení chuti jednotlivých vzorků (brambory z listových dnů byly tak špatné, že studenti odmítli degustovat další vzorky z listových dnů)
- žvýkání syrových i vařených brambor
- polykání syrových i vařených brambor
- za určitou dobu byly brambory ze žaludku opět vyzvednuty a zkoumány
- nakonec museli studenti, jakmile uplynul předem stanovený čas trávení, řešit matematické úlohy, aby se ověřila schopnost myšlení

V tu dobu již bylo známo, že konzumace pravých kořenových plodin (brambora není z botanického hlediska kořenem), například červené řepy, tuřinu či mrkve, matematické schopnosti zvyšuje. Konečný výsledek překvapil všechny, kdo se pokusu účastnili. Nejlepších výsledků dosáhly brambory z kořenových dnů s aplikací křemenáčku, zvláště pak brambory z Kozoroha. Byly chuťově nejlepší, měly nejlepší hodnoty v rozborech i v obrazových metodách a v podpoře myšlení při zvládání matematických úloh nijak nezaostávaly za obilím, použitým pro srovnání.

Tyto intenzivní výzkumy vedly k celoživotnímu vzájemnému respektu k výzkumným výsledkům u dr. Schimda, dr. Renzenbrinka a Marie Thunové a ukázaly, že využitím kosmických sil a biodynamických preparátů lze dosáhnout skutečné kvality.

² Obrazové metody (*bildschaffende Methoden*): výsledkem těchto metod je obraz, který výzkumník „čte“ a interpretuje jako celek podle různých parametrů; k těmto metodám patří například krystalizace, vztlínové obrazce, kruhová chromatografie atd.; cílem je zachytit celostní kvalitu, míru organizace či uspořádanost atd.

Pokus s termíny sklizně měsíčku

Učitelky zahradnické školy v Hünibachu (CH) mne opakovaně upozorňovaly na to, že doba řezu květů má podstatný vliv na obrůstání mateřských rostlin novými květy. Už jsme sice prováděli různé pokusy se sklizní květů, jednalo se však vždy o srovnávání rozdílných termínů výsevu. Na rozdíl při sklizení slaměnek jsme už jednou poukazovali; květové dny jsou totiž jedinečné tím, že květiny v nich sklizené si uchovávají jasnou zářivost barev. Při pokusech s hledíky, astrami a cínii jsme již před 30 lety pozorovali, že při srovnávání doby výsevu květiny řezané v květovém aspektu vytvářely nové a nové květní výhony. Považovali jsme za důležité, abychom se této otázce znovu věnovali, především nám šlo o květy používané k lékařským účelům.

Na jaře 1984 jsme oseli pozemek o velikosti 60 m² vlastním osivem měsíčku (*Calendula*). Celá plocha byla ošetřována jednotně v rytmu květových dnů. Na počátku května jsme pozemek rozdělili na parcely, na nichž jsme květy sklízeli v různém kosmickém aspektu.

sběr	1.	2.	3.	4.	5.	celkem (g)
listové dny	330	280	250	210	130	1200
plodové dny	325	330	380	420	490	1945
kořenové dny	340	250	210	180	150	1130
květové dny	335	380	510	590	650	2465

Uvedené výsledky zřetelně ukazují, že trhání květů v plodových dnech rostliny podnítilo k nové tvorbě květů, květy však záhy dozrávají a tvoří semena. Stejnou zkušenost jsme učinili také u fazolí a okurek. Při sběru v listových a kořenových dnech tvorba květů rychle klesá, zatímco sklizeň v květových dnech podněcuje rostliny ke stále nové květní tvorbě, aniž by ihned docházelo k vytváření semen. Silněji se podněcuje potřeba rostliny uvolnit pyl a vlnit do svého okolí.

Maria Thunová sklízí měsíček v pokusu s různými termíny sklizně

Přirazení rostlin k plodovým typům

Malý výběr

Květové rostliny

artyčok
brokolice
cibulové květiny
květiny
květové byliny
okrasné keře
růže
slunečnice

Listové rostliny

celer řapíkatý
cibule naťová
čekanca
čínské zelí
fenykl sladký
chřest
kadeřávek
kapusta (kél)
kedluben
květák
listové byliny
mangold
petrželka
polníček
pór
rebarbora
rukola
růžičková kapusta
salát hlávkový
salát česáček
špenát
štěrbák
zelí bílé
zelí červené

Kořenové rostliny

brambor
celer bulvový
cibule
černý kořen
červená řepa
česnek
křen
mrkev
pastinák
ředkev
ředkvička
topinambur

Plodové rostliny

cuketa
čočka
fazol
hrách
kukuřice
lilek
melouny
obilí
okurek
paprika
patison
rajče
tykev (dýně)
sója

Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní

Již 63 let provádíme pokusy v otázce působení kosmických rytmtů a konstelací v zemědělství, zahradnictví a speciálně také v životě včel.

Výsledky tohoto výzkumu jsou základem pro doporučení uváděná v každoročně vydávaných Výsevních dnech podle Marie Thunové®. Jelikož nemůžeme všechny výsledky uvést v tomto malém sešitě, napsali jsme různé knihy, s nimiž čtenáře seznamujeme na straně 26.

Nyní bychom vás chtěli krátce informovat o důležitých krocích učiněných za tento dlouhý čas. Podrobně jsou výsledky popsány ve zmíněných publikacích.

Při výsevech ředkvičky, prováděných na jaře roku 1952 deset dnů za sebou, jsem zjistila značné rozdíly v růstu rostlin. To bylo podnětem k tomu, abych za stejných podmínek vysévala ředkvičky postupně po řadu týdnů.

Poněvadž jsem si rozdíl nemohla vysvětlit a impuls působící v růstu rostlin jsem neznala, pokračovala jsem v práci příštího roku. Tušila jsem, že rozdíly byly vyvolány kosmickými rytmy. Tak jsem se začala zabývat astronomií.

Po několika letech jsem věděla, že rozdíly nastaly, když jsem zpracování půdy a výsev prováděla ve stejný den. Když jsem k výsevu připravila větší záhon o délce asi deseti metrů a po několik týdnů jsem každý den vysela jeden řádek ředkviček, byly rozdíly u rostlin mnohem menší, než když jsem půdu denně nanovo zpracovávala a pak provedla výsev.

Listy vykazovaly podstatné rozdíly v tvarech. Když jsem však v době sucha rostliny zalévala, byly všechny listy, které nově vyrůstaly, jednotné. To byly dvě základní zkušenosti, které jsem musela vzít v úvahu, pokud jsem chtěla proniknout k pozadí výsledků.

Po devíti letech jsem mohla první výsledky zveřejnit. Mezitím jsem věděla: Když jsem půdu zpracovávala na hloubku rýče, byly v ní aktivovány kosmické impulsy, které byly přijaty semeny a projeví se v podobě rostliny. Tyto impulsy vycházely ze souhvězdí zvěrokruhu a byly na Zemi zprostředkovány Měsícem. Měsíc pro svou účinnost využil klasické živly: zemi, vodu, vzduch/světlo a teplo. Jelikož tyto živly mají svůj původ v souhvězdích zvěrokruhu, mohou se při průchodu Měsíce před příslušnými souhvězdími v okamžiku výsevu v rostlině uplatnit různé impulsy.

Během let jsme objevili nové kosmické vlivy. Ty vycházely z oběžnic, tedy z planet, a rovněž ovlivňovaly růst rostlin.

Kromě kosmických impulsů příznivých pro rostlinu ovšem byly také nepříznivé doby výsevů. Jako důsledek se během růstu objevili škůdci nebo rostliny vytvořily semena, která nebyla klíčivá.

Také jsme poznali, že postřiky biodynamickými preparáty podporují růst rostlin jen za příznivých kosmických podmínek; použité v nepříznivých termínech naopak zabrzďovaly růst a snižovaly kvalitu produktů.

Ve Výsevních dnech podle Marie Thunové® tak dáváme doporučení pro výsev, kultivační práce i aplikaci preparátů a sklizeň do souvislosti s příznivými zákonitostmi kosmického okolí Země a můžeme pak počítat s dobrými výnosy a nejlepší výživnou kvalitou rostlin.

Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce?

Opozice ☾♈

U geocentrických opozicí stojí pozorovatel na Zemi a v kosmickém okruhu stojí dvě planety proti sobě pod úhlem 180°. Dívají se na sebe, jejich pohled se proniká. Jejich paprsky dopadají na Zemi a podněcují k lepšímu růstu semena, která jsou nyní vysévána. Při pokusech míváme z těchto výsevů obzvlášť vysoké výnosy s nejlepší kvalitou.

U heliocentrických opozicí by pozorovatel vlastně musel stát na Slunci; jelikož to ale není možné, musíme se pokusit pochopit to v myšlení. Slunce je nyní středem a v jeho okruhu se dvě planety nacházejí pod úhlem 180°. I ony se na sebe dívají. Jejich záření vnímá ovšem i Země a rostlinstvo a rostliny jsou rozhňovány k lepšímu růstu.

Při opozici vždy pozitivně spolupůsobí dvě souhvězdí. Stojí-li přitom jedna planeta před tepelným souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím světelným nebo naopak. Pokud jedna z obou planet stojí před vodnatým souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím zemního živlu. V utváření počasí zaznamenáváme tlakovou výši, která pozitivně ovlivňuje i lidi.

Trigon ♊

U trigonu se jedná o postavení dvou planet pod úhlem 120°. Dvě planety se nacházejí před stejným silovým trigonem, ale před různými souhvězdími, například před Beranem a Lvem. Obě jsou to tepelná souhvězdí. Máme proto tepelný trigon, který s sebou u rostlin vysetých v tento den přináší vystupňované působení v utváření plodů a semen.

Jestliže se dvě planety nacházejí v trigonu před vodnatými souhvězdími, stupňuje se vodní živl, což s sebou většinou přináší vyšší srážky. Rostliny, které pak sejeme, dávají vyšší výnosy listů než rostliny ze sousedních dní.

Tato trigonová působení mohou pozměnit růst rostlin.

Konjunkce a nakupení konjunkcí ☿

Při konjunkci nebo při nakupení konjunkcí se dvě nebo více planet nachází za sebou směrem do vesmíru. Většinou pak na Zemi na rostlinstvo působí jenom síly té planety, která je Zemi nejbližší. Je-li ve svém silovém působení silnější než siderický Měsíc toho dne, vzniká kosmický nesoulad, který rostliny mate a projevuje se v růstových poruchách. Nepříznivé působení se ještě zesílí, když Měsíc nebo planeta druhou planetu překryje; potom mluvíme o zatmění (☿). Tato doba výsevu zabraňuje pozdějšímu regulárnímu růstu rostliny a poškozuje její regenerační sílu.

Výsevní dny pro stromy a keře v roce 2018

17. 04.	bříza, hrušeň, lípa, akát, vrba, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
26. 05.	jabloň, buk, jasan, kaštanovník (jedlý kaštan), olše, modřín, lípa, jilm, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
06. 06.	bříza, hrušeň, lípa, akát, vrba, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
16. 06. do 16. hod.	olše, modřín, lípa, jilm, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
23. 06.	olše, modřín, lípa, jilm, tůje, jalovec, slíva, švestka
27. 06.	jasan, cedr, jedle, smrk, líska, lípa, jilm, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
12. 07.	jasan, cedr, jedle, smrk, líska
12. 09.	bříza, hrušeň, lípa, akát, vrba, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
10. 10.	olše, modřín, lípa, jilm
24. 10.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr

U zde uvedených termínů se jedná o doby výsevu, tedy o vložení semen stromů či keřů do země, nikoli o výsadbu již rostoucích rostlin. Data jsou sestavena podle planetárních konstelací, které pro příslušný rostlinný druh dávají příznivé růstové impulzy. Opakovaně jsme konstatovali, že semena planých druhů ovoce pak přinesla plody, které se podobaly plodům šlechtěných odrůd, svým aromatem a sladkostí je však často předčily.

U stromů a keřů, které nejsou uvedeny, nebudou v tomto roce žádné zvláštní termíny pro výsev. V tom případě lze vysévat v příslušném postavení Měsíce před zvěrokruhem podle plodového typu stromu nebo keře.

Ovocné stromy v podzimní nádheře barev

Termíny pro porážení speciálních dřevin v roce 2018

01. 03.	bříza, hrušeň, akát, vrba, javor, jabloň, buk, kaštanovník, ořešák
13. 03.	olše, modřín, lípa, jilm, bříza, hrušeň, akát, vrba, javor, jabloň, buk, kaštanovník, ořešák
21. 06.	olše, modřín, lípa, jilm
05. 07.	javor, jabloň, buk, kaštanovník, ořešák, smrk, habr, borovice, jedle, tůje, cedr, švestka, slíva
08. 07.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr
12. 07.	bříza, hrušeň, modřín, lípa, akát, vrba
25. 08.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr
07. 09.	od 4 do 14 hod. olše, modřín, lípa, jilm
19. 10.	olše, modřín, lípa, jilm
06. 11.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr
20. 12.	jabloň, buk, kaštanovník, ořešák, jasan, smrk, líska, jedle, cedr

U stromů, které nejsou uvedeny, jsou vhodné listopadové a prosincové dny během období výsadby.

Na jižní polokouli květové dny za sestupného Měsíce v zimních měsících.

Příprava žitného chleba

Pšenici, ječmen, oves, kukuřici, rýži a proso lze jako hrubou či jemnou mouku dobře péci s kvasnicemi nebo pekařským fermentem, u žita však musíme použít jiné metody. Finští vědci mimochodem zjistili, že rakovinné vlohly v těle mohou zmizet při konzumaci žitného chleba. Po-

drobný recept na zhotovení žitného chleba lze najít v naší publikaci „Hinweise aus der Konstellationsforschung“ (Pokyny z konstelačního výzkumu), ve Výsevních dnech 2012 (str. 40) a 2015 (str. 11–12). Žito vyžaduje teplotu místnosti +28 °C. Byla jsem velmi překvapena, když můj chléb v horkých dnech roku 2003 prošel od prvního zadělání během čtyř hodin všemi pěti stupni kynutí. To ovšem znamená, že kynutí kvásku je prostě otázkou tepla.

Napadení rostlin houbovými organismy

Úkolem houbových organismů v přírodě je odbourávat odumírající život. Na kulturních rostlinách se objevují, použijeme-li nedostatečně rozložený hnůj nebo nezkompostované zbytky živočišných těl, např. rohovou nebo kostní moučku apod., stejně tak ale i v případě, sklízíme-li osivo za nepříznivých konstelací. Podle Rudolfa Steinera tehdy, „pokud se síly Měsíce stanou na Zemi příliš intenzivní“. Můžeme pak uvařit čaj z přesličky rolní a postříkat jím půdu, na níž rostou napadené rostliny. Tím se úroveň hub vrátí z rostliny do půdy, kam patří.

Ozdravení rostliny můžeme napomoci, postříkáme-li její listy kopřivovým výluhem. Zvýší se asimilace a podnítí se lepší cirkulace šťáv, následně zmizí i houbové organismy

Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin

Květy smetanky lékařské (pampelišky), jejichž květ ještě musí být zavřený, trháme ráno ve světlé-květových dnech.

Květy řebříčku trháme za Slunce ve Lvu, tedy v polovině srpna, v tepelně-plodových dnech.

Květy heřmánku trháme krátce před sv. Janem, ve světlé-květových dnech. Pozor: při opožděné sklizni semena dozrají a prostřednictvím nepodařeného preparátu si heřmánek vysejeme na pole! Navíc se v dutých hlavičkách heřmánku objevují larvy hmyzu.

U **kopřivy** sklízíme celé nadzemní rostliny, jakmile nasazuje první květy, ve světlé-květových dnech okolo sv. Jana.

Kozlíkové květy sklízíme ve světlé-květových dnech okolo sv. Jana.

Všechny květy rozložíme na papír a na stinném místě usušíme.

Dubovou kůru (borku, bez lýka!) sklízíme v zemitě-kořenových dnech.

Ošetřování včel

Včelstvo žije v úlu uzavřené před vnějším světem. Jako dodatečnou ochranu vystýlá svůj příbytek propolisem, aby se uchránilo od všeho špatného. Přímé spojení s okolím obstarávají včely létavky.

Jestliže chce včelař nechat včelstvu přijít k duhu kosmické síly, musí u včel navodit podobnou situaci, jakou provádí zemědělec při pěstování rostlin. Ten zpracovává půdu. Se vzduchem do půdy pronikají kosmické síly, které pak může rostlina přijmout a využívat je až do příštího zpracování půdy.

Včelař musí otevřít příbytek včelstva a narušit vrstvu propolisu. Tím dojde k poruše, přes kterou se kosmické síly dostanou do včelstva a mohou zde působit až do příští kontroly. Včelař tak může včelám naprosto cíleně zprostředkovat síly kosmu.

Není ovšem jedno, které síly z okolí Země jsou okamžikem provádění práce se včelstvem podníceny. Tady může včelař zcela vědomě zasáhnout a využít pro odpovídající práci ty dny, které mají v této vývojové fázi význam pro další vývoj včelstva a pro snůšku potravy. Včelstvo se včelaři odmění, když mu z posbíraných a dobře zpracovaných substancí poskytne část svého medu.

Zemito-kořenové dny lze pro ošetření včelstva doporučit tehdy, mají-li včely více stavět. Ošetření ve světelně-květových dnech podnítlí plodování a posílí včelstvo. Ošetření v tepelně-plodových dnech zvýší píli při sbírání nektaru. Vodnaté dny listové jsou nevhodné jak pro ošetření včelstva a odběr medu, tak i pro jeho vymetání.

Od konce 70. let se ve většině evropských včelínů rozšířil roztoč varroa. Po několika pokusech s jeho zpopelňováním doporučujeme roztoče varroa známým způsobem spálit a rozdrčený, tedy po dobu jedné hodiny dynamizovaný popel jemně nasypat solničkou do uliček mezi plásky. Zhotovení popela i jeho aplikaci u včelstev provádíme v kosmickém termínu Slunce a Měsíc před Bykem.

Zakrmování včel

Pro zakrmování včel na zimu bychom jako přísadu chtěli doporučit rostlinné výluhy, které se s ohledem na zdravotní stav včelstev osvědčily po mnoho let. Řebříček, heřmánek, smetanku (pampelišku) a kozlík používáme jako květovou drogu, přelijeme je vroucí vodou a po patnácti minutách scedíme. Kopřivu, přesličku rolní a dubovou kůru zalijeme studenou vodou, přivedeme k varu, po deseti minutách scedíme a přidáme do krmné tekutiny. Tři gramy jednotlivé rostlinné drogy a ½ litru jednotlivého čaje (výluhu) stačí na 100 litrů krmné tekutiny. To je zvláště důležité v letech, kdy poslední snůšku tvoří medovicový med. Tady bychom ještě chtěli upozornit na jednu opravu. V naší knize o včelách píšeme o 10 g jednotlivé drogy. To není správně! Tento údaj se původně týkal jiného množství krmiva. Jak popisujeme výše, mají to být maximálně 3 g. Omluvte, prosím, tuto chybu.

Publikace vydané a nabízené nakladatelstvím „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“

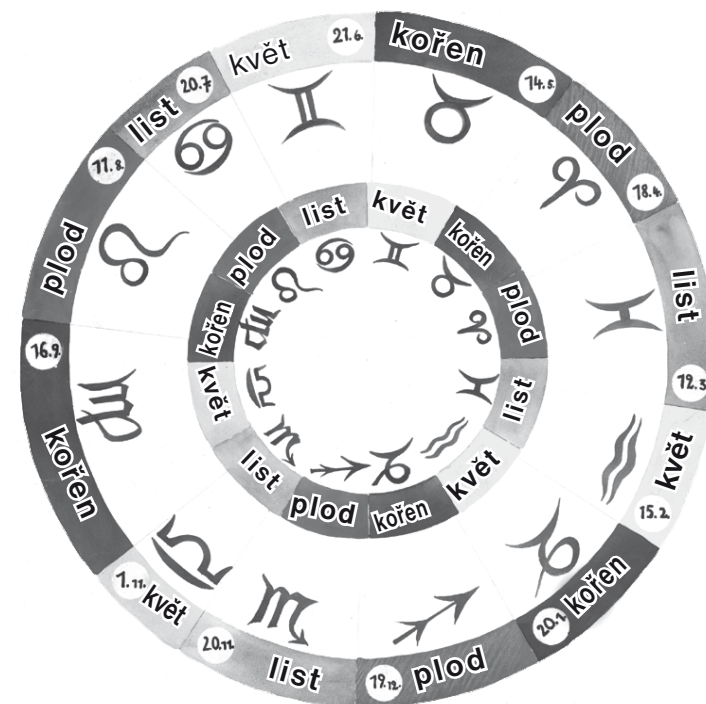
- **Hinweise aus der Konstellationsforschung** für Bauern, Weinbauern, Gärtner und Kleingärtner. 8., podstatně rozšířené vydání.
- **Unkraut- und Schädlingsregulierung** aus der Sicht der Konstellations- und Potenzforschung. Nové vydání v přípravě.
- **Milch und Milchverarbeitung**. 2., rozšířené vydání.
- **Das Bild der Sterne im Wandel der Zeit**. Připravuje se nové vydání.
- **Die Biene – Haltung und Pflege**. 5., přepracované vydání.
- **Der Wanderer**. Obrazy Waltera Thuna a vyprávění Marie Thunové.
- **Tausendgulden- und Hellerkräuter**.
- **Bäume, Hölzer und Planeten**. 2. rozšířené vydání.
- **Kosmologische und Evolutionsaspekte zum „Landwirtschaftlichen Kurs“** Rudolf Steiners.

Knihy distribuuje „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“, Rainfeldstrasse 16, D-35216 Biedenkopf, fax: 0049-6461-4714, e-mail: thunverlag@aussaattage.de.

Zvěrokruh

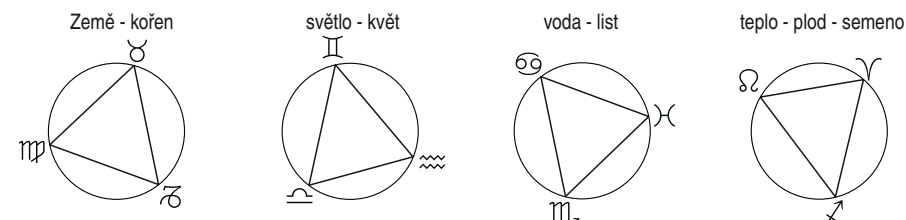
Na vnějším kruhu tohoto obrázku jsou znázorněny úhlové velikosti souhvězdí viditelných na nebi, včetně příslušných přechodů Slunce před následujícími souhvězdí. Přechody zčásti kolísají o jeden den, což je způsobeno vloženým dnem v přestupných letech. Vnitřní kruh je rozdělen postaru po 30° na dvanáct stejných úseků podle astrologie (znamení zvěrokruhu – pozn. překl.).

Zvěrokruh je souhvězdími tvořený pás, před nímž prochází dráha Měsíce a všech oběžnic. Při průchodu jsou podněcovány síly, které na Zemi vykazují určité působení.

Trigony

Při postavení 120° hovoříme o trigonech. Zhruba každých devět dní přichází Měsíc před stejný trigon sil; okopávkou, plečkováním nebo postříkáním křemenáčkem, které provádíme v trigonálním rytmu, pak nově podnítlíme impuls výsevního dne.

Siderický Měsíc

Při svém 27-denním oběhu Země prochází Měsíc dvanácti regiony zvěrokruhu a zprostředkovává Zemi síly, které zde promlouvají skrze čtyři klasické živly. V rostlině způsobují plození ve čtyřech rozličných oblastech, rozličných orgánech. Okamžikem výsevu, kultivačních prací a sklizení můžeme podpořit růst a zdraví rostliny.

Podobně působí tyto síly ve včelstvu. Včelstvo se v úlu navenek uzavře, když jej utěsní tmelem. Jakmile včelí příbytek otevřeme, abychom provedli ošetření, zavládne mezi včelami jistý zmatek. Do tohoto neklidu může působit nový kosmický impuls, který je pak pro včely určující až do příštího zásahu.

Shrňme si nyní zákonitosti, jež vyplynuly z našich pokusů s rostlinami, z péče o včely a z pozorování počasí, do jednoho schématu.

Souhvězdí	Značka	Živel	Počasí	Rostlina	Včelstvo
Ryby	♈	voda	vlhké	list	tvorba medu
Beran	♈	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Býk	♉	země	chladné	kořen	stavba pláství
Blíženci	♊	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Rak	♋	voda	vlhké	list	tvorba medu
Lev	♌	teplo	teplé	plod/semeno	snůška nektaru
Panna	♍	země	chladné	kořen	stavba pláství
Váhy	♎	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Štír	♏	voda	vlhké	list	tvorba medu
Střelec	♐	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Kozoroh	♑	země	chladné	kořen	stavba pláství
Vodnář	♒	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu

Doba trvání jednotlivých impulsů kolísá mezi dvěma a čtyřmi dny. Toto pravidlo má však své výjimky. Tak mohou například planetární opozice vtisknout jednotlivým dnům pozměněné impulsy nebo může být trigonálním postavením aktivován jiný živel, než jaký zprostředkuje v tento den Měsíc. Také dny, kdy Měsíc protíná při svém vzestupu či sestupu ekliptiku (♈♏), přináší větší negativní působení, které může být ještě vystupňováno, setkají-li se dva vesmírní poutníci na průsečících svých drah, nazývaných uzly. Tehdy dochází k zatmění a zakrytí, přičemž Zemi blízká kosmická tělesa (oběžnice) přerušují nebo pozměňují působení oběžnic Zemi vzdálených. Tato časová období nejsou vhodná pro výsev ani pro sklizeň.

Rozdělení rostlin pro výsevy a sklizeň

Kulturní rostliny nazýváme plodinami, neboť přetvářejí jednotlivé orgány v jistý druh plodu. Podle zkušenosti z naší pokusné činnosti je můžeme rozdělit na čtyři skupiny.

Kořenové plodiny (za kořenových dní): Tvorbu plodu ve sféře kořenu nalézáme u ředkvičky, ředkve, tuřínu, cukrovky, červené řepy, celeru, mrkve, černého kořene apod. Zařadit sem můžeme i brambory a cibuli. Tyto dny přinášejí dobré výnosy a výbornou skladovatelnost sklizených produktů.

Listové plodiny (za listových dní): K tvorbě plodu ve sféře listů dochází u salátů, špenátu, polníčku, šterbáku, kadeřavé petrželky, u listových bylin a píceň. Chřest prospívá nejlépe při výsadbě a kultivaci v listových dnech. Listové dny jsou příznivé pro výsevy a kultivaci těchto rostlin, ne však pro sklizeň produktů, jež chceme skladovat, a čajových bylin. Pro tyto účely, jakož i pro sklizeň zelí na kvašení lze doporučit dny květové a plodové.

Květové rostliny (za květových dní): Tyto dny jsou příznivé pro výsev a kultivaci všech květových rostlin, také ovšem pro okopávku (plečkování, vláčení) a postřik křemenáčkem u olejnin, jako je len, řepka, slunečnice atd. Nařežeme-li květiny do vázy v květový den, je jejich vůně intenzivnější, zůstanou dlouho svěží a rostliny, které jsme ořezali, hojně obrazí. Slaměnky sklizené v těchto dnech si podrží plnou zářivost barev, za jiných dní sklizené záhy vyblednou. Olejny sklízíme nejraději v květových dnech. Také brokolice se rozhodla pro květové dny.

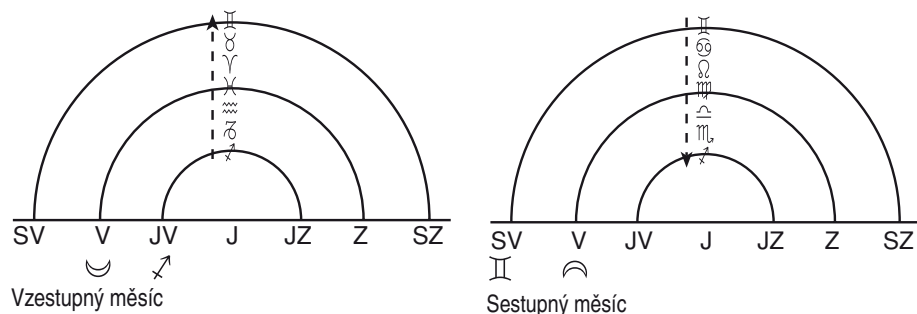
Plodové rostliny (v plodových dnech): Do této kategorie patří všechny rostliny, které plodí ve sféře semen, jako např. fazole, hrách, čočka, sója, kukuřice, rajčata, okurky, tykev, cukety apod., jakož i jarní a ozimé obiloviny. Výsev olejnin v tyto dny dává nejvyšší výnosy semen, největší výtěžnost oleje jsme pak docílili při kultivačních pracích za květových dní. Pro pěstování osiv jsou mimořádně příznivé lví dny. Plodové rostliny sklízíme nejraději v plodových dnech, které podporují skladovatelnost a regenerační sílu. Při sklizni ovoce ke skladování volíme navíc ještě dobu vzestupného Měsíce.

Nepříznivé období

Nepříznivé období, vyvolaná zatmění, uzlovými postaveními Měsíce nebo planet či jinými negativně působícími konstelacemi, jsou v kalendáři vynechána (proškrtnuta). Jsme-li z nedostatku času nuceni vysévat v nepříznivém dni, můžeme zvolit příznivé dny ke kultivačním pracím, a tím dosáhnout značného zlepšení.

Vzestupný Měsíc

Jakmile se Měsíc dostane do nejnižšího postavení své dráhy před souhvězdím Střelce, stává se vzestupným. Denně opisuje po obloze poněkud větší oblouk. Místo jeho východu se posouvá směrem k severovýchodu a místo západu k severozápadu. Nezaměňovat s přibývajícím Měsícem! Během vzestupného Měsíce je intenzivnější výstup šťáv v rostlinách. Horní části rostlin jsou plny šťáv a sil. Tato doba je příznivá pro řez roubů a řízků, i zde můžeme žádaný efekt vystupňovat, využijeme-li v plodových rostlin navíc i plodové dny tohoto období, u květových rostlin pak dny květové. Totéž platí i pro vlastní roubování. Ovoce sklizené v tomto období zůstane ve skladu dlouho svěží a šťavnaté. Tato doba je vhodná i pro řez vánočních stromků, které si pak dlouho podrží jehličí, jejich vůně je nejpříjemnější, uřežeme-li je v květový den. Jakmile Měsíc dorazí do nejvyššího postavení své čtyřtydenní dráhy před souhvězdím Blíženců, stane se sestupným. Jeho oblouky na jižní obloze jsou den za dnem menší, místo východu se posouvá na jihovýchod, místo západu na jihozápad. Na jižní polokouli jsou tyto poměry opačné.

Sestupný Měsíc

Pod pojmem „výsev“ rozumíme okamžik, kdy vkládáme semena do půdy. Jestliže naproti tomu přenášíme rostliny z jednoho stanoviště na druhé, hovoříme o přesazování. To se týká vysazování sadby z chráněného výsevniho záhonu na pole, ale i toho, když zahradník přesazuje – někdy dokonce opakovaně – mladé rostlinky, aby posílil vývin jejich kořenů, stejně jako vysazování ovocných stromů a křovin či přesazování do květináčů. Zde volíme období sestupujícího Měsíce, což bychom neměli zaměňovat se světelnou fází ubývajícího Měsíce. Během období výsadby rostliny dobře koření a rychle se propojují se svým novým stanovištěm. Tento impuls můžeme u jednotlivých rostlinných druhů ještě vystupňovat, když během období výsadby zvolíme pro listové rostliny odpovídající listové dny (Rak či Štír), pro kořenové plodiny, jako je celer, kořenové dny (Panna), pro okurky nebo rajčata plodové dny (Lev). Takže kromě zakořeňovacího impulsu dosáhneme i podpory příslušného typu plození. Výstup šťáv v rostlinách je v tomto časovém období nepatrný, proto je lze doporučit k řezu stromů a keřů, porážení užitkového dřeva, jakož i ke hnojení luk, pastvin a ovocných sadů.

Ke kalendáři

Velmi často dostáváme dotazy, ze kterých vyplývá, že naši čtenáři mají potíže s různými značkami na stránkách jednotlivých měsíců. Ve většině případů se tyto dotazy týkají čísel. Přitom se téměř vždy jedná o hodiny dne. Pročtete si, prosím, důkladně celou kapitolu „Ke kalendáři“. Najdete zde odpověď na podobné otázky. Mnohokrát děkujeme!

Vedle data a dne v týdnu je uvedeno souhvězdí, jímž Měsíc v tento den prochází, následuje hodina, kdy do daného souhvězdí vstupuje. Zůstává zde tak dlouho, dokud nenásleduje značka nového souhvězdí. V následujícím sloupci jsou uvedeny konstelace, které mají význam pro růst rostlin. Další sloupec je určen především pro včelaře. Stojí zde, který živel je dnes Měsícem (C) zprostředkován. Tepelné působení při sklonu k bouřkám není uvedeno pod živlem, nýbrž je vyznačeno značkou 4. V dalším sloupci uvádíme rostlinný orgán, který je podporován výsevem a kultivačními pracemi v tomto dni. Na pravém okraji jsou zmíněny přírodní jevy i očekávané počasí, které naruší nebo přeruší základní ráz počasí tohoto období.

Jsou-li během jednoho dne uvedeny různé živly, které neodpovídají postavení Měsíce, nejedná se o chybu tisku, nýbrž o jiné kosmické konstelace, které překryjí a pozmění impuls zprostředkovaný Měsícem, a upřednostní tak jiný rostlinný orgán.

Časové údaje uvádíme podle středoevropského času (SEČ) a v jiných částech Země musí být přepočítány na místní čas. „LETNÍ ČAS“ je ve Výsevni dnech zohledněn. Připočítávat jednu hodinu v době platnosti letního času není již nutné.

Astronomické značky

♂	Země	☾	úplněk	Podmínky pro meteorologické jevy či nepříznivé situace v dopravě jsou v kalendáři vyznačeny těmito symboly:	
♀	Venuše	☿	novoluní		
☿	Merkur	♊	sestupný uzel	↘	sklon k vichřicím
♈	Mars	♋	vzestupný uzel	↗	sklon k bouřkám
♉	Jupiter	♌	nejvyšší postavení – Měsíc bude sestupovat, začátek období výsadby	Z	možnost zemětřesení
♊	Saturn	♍	nejnižší postavení – Měsíc bude stoupat, konec období výsadby	V	sklon k vulkanické činnosti
♋	Uran	Pg	přízemí (perigeum)	D	kritický den v dopravě
♌	Neptun	Ag	odzemí (apogeum)		
♍	Pluto	☿	zatmění		
♎	Slunce	☿	zatmění		
♏	opozice	△	trigon		
♐	konjunkce	v období výsadby jsou dny v kalendáři vyznačeny tučným písmem			

♈	Ryby	♈	Blíženci	♋	Panna	♏	Střelec
♉	Beran	♊	Rak	♌	Váhy	♍	Kozoroh
♊	Býk	♋	Lev	♎	Štír	♏	Vodnář

Leden 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. po	♊ 9	☉ - ♊ Pg23	ze/sv	kořen do 8, od 9 do 11 květ -----	
2. út	♊	♌4 ♎1	světlo	----- květ od 11 začátek obd. výsadby 2	
3. st	♊ 5		sv/vo	květ do 4, od 5 list	
4. čt	♋ 15	♋9	vo/te	list do 5 ---- od 15 plod	
5. pá	♋		teplo	plod	→
6. so	♋	Tři králové	teplo	plod do 12, od 13 list	→
7. ne	♌ 2	♌	te/ze	list do 4, od 5 kořen	
8. po	♌		země	kořen	
9. út	♌		země	kořen	
10. st	♍ 16		ze/sv	kořen do 15, od 16 květ	
11. čt	♍		světlo	květ	D
12. pá	♍ 4		sv/vo	květ do 3, od 4 list	
13. so	♍		voda	list	↓
14. ne	♎ 18		vo/te	list do 3 -----	→ ↓
15. po	♎	♍18 Ag4 ♏♏	teplo	----- plod od 17 konec obd. výsadby 17	Z
16. út	♎		teplo	plod	
17. st	♏ 7	♏ 4	te/ze	plod do 6, od 7 kořen	Z
18. čt	♏	☉ - ♏ ♏16	země	kořen do 11 a od 20	→
19. pá	♏ 15		ze/sv	kořen do 14, od 15 květ	D
20. so	♏		světlo	květ	
21. ne	♐ 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	
22. po	♐		voda	list	D
23. út	♐		voda	list	→ Z
24. st	♑ 14		vo/te	list do 13, od 14 plod	
25. čt	♑		teplo	plod	
26. pá	♑ 8		te/ze	plod do 7, od 8 kořen	→ Z
27. so	♑		země	kořen	↓
28. ne	♒ 20		ze/sv	kořen do 19, od 20 květ	D ↓
29. po	♒	♒13	světlo	květ do 23 začátek období výsadby 14	
30. út	♒ 16	Pg11	sv/vo	-----	→ Z
31. st	♒	♒ 15 ♏20	voda	list od 0 do 12 -----	♒♏♏

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
10. ♊	17. ♋	22. ♌					
30. ♏							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Lednové shrnutí

Začátek roku neukazuje jednoznačný klimatický průběh. Merkur se 10. připojí k Venuši a přinese teplo, které díky Marsu, Jupiteru a Saturnu získá též světlo. Teprve zhruba v polovině měsíce můžeme počítat s chladnějšími dny.

Období výsadby: od 2. 1., 2 hod., do 15. 1., 17 hod., a od 29. 1., 14 hod., do 31. 1., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 1., 0 až 24 hod., a od 15. 1., 19 hod., do 29. 1., 12 hod.

Tato doba je vhodná i pro **řez stromů, keřů a vinné révy**, u plodových rostlin přitom dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Regulace slimáků na jižní polokouli: od 3. 1., 5 hod., do 4. 1., 14 hod.

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů podle Marie Thunové: V tomto roce máme od konce srpna do poloviny září konstelace pro heřmánkový preparát. Pro ostatní preparáty vhodné konstelace nebudou.

Konstelace vhodné pro **zpopelnění kožek** pernatých a srstnatých zvířat s červenou krví nastanou zase až v lednu 2019.

Únor 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	♏ 2	♏ - ♌	vo/te	plod od 2 období výsadby	D
2. pá	♏		teplo	plod	D
3. so	♏ 12		te/ze	plod do 11, od 12 kořen	→ V
4. ne	♏		země	kořen	→ Z
5. po	♏		země	kořen	
6. út	♏		země	kořen do 23	
7. st	♏ 0		světlo	květ od 0	→ V
8. čt	♏ 11		sv/vo	květ do 10, od 11 list	D
9. pá	♏		voda	list	→ D
10. so	♏		voda	list do 24	→
11. ne	♏ 1	Ag16	vo/te	plod od 1 konec obd. výsadby 24	
12. po	♏	♏ 1	teplo	plod	→ ↓
13. út	♏ 14		te/ze	plod do 13, od 14 kořen	→
14. st	♏	♏ 22	země	kořen do 18	D
15. čt	♏ 22	♏ 22	ze/sv	kořen od 2 do 16	V
16. pá	♏		světlo	květ od 2 do 15 a od 21	V
17. so	♏ 22		sv/vo	květ do 21, od 22 list	Z
18. ne	♏		voda	list	
19. po	♏		voda	list	V ↓
20. út	♏ 20		vo/te	list do 19, od 20 plod	
21. st	♏		teplo	plod	V
22. čt	♏ 14		te/ze	plod do 13, od 14 kořen	
23. pá	♏		země	kořen	↓
24. so	♏		země	kořen	V
25. ne	♏ 4	♏ 21	ze/sv	kořen do 3, od 4 květ začátek obd. výsadby 22	→
26. po	♏		světlo	květ	D ↓
27. út	♏ 2	Pg16	sv/vo	květ do 1 -----	
28. st	♏ 13	♏ 6	vo/te	----- list od 10 do 12, od 13 plod	→ ↓ D

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♿	♂	♃	♄	♅	♆	♇
16. ♏	8. ♏						
	28. ♏						

Poznámky

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	

Únorové shrnutí

První dva týdny chtějí konečně zahájit zimu, kterou však v polovině měsíce zmírní světelné a tepelné konstelace, které nehodlají přinést kontinuální průběh teplot.

Období výsadby: od 1. 2., 0 hod., do 11. 2., 24 hod., a od 25. 2., 22 hod., do 28. 2., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 12. 2., 2 hod., do 25. 2., 20 hod.

V období výsadby lze provádět **řez vinné révy, ovocných stromů a křovin**. Nejpříznivější jsou k tomu květové a plodové dny. **Proškrtnuté termíny vynecháme.**

Řez vrbových řízků na živé ploty: v květových dnech mimo období výsadby. V teplých polohách v období výsadby, abychom zabránili příliš silnému toku mízy.

Regulace slimáků na jižní polokouli: od 28. 2., od 10 do 12 hod.

Březen 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	♈	☉ - ♍	teplo	plod období výsadby	↓
2. pá	♏ 23	♏ 2	teplo	plod do 22, od 23 kořen	
3. so	♏		země	kořen	
4. ne	♏		země	kořen do 20 -----	
5. po	♏	♏ ♏	země	-----	
6. út	♏ 9		ze/sv	----- květ od 9	
7. st	♏ 19		sv/vo	květ do 18, od 19 list	D
8. čt	♏		voda	list	
9. pá	♏		voda	list	D
10. so	♏ 9		vo/te	list do 8, od 9 plod	D
11. ne	♏	Ag11 ♏ 8 ♏	teplo	plod do 1, 2–16 list, od 17 plod konec obd. výs. 7	↗ ↓
12. po	♏ 21	☉ - ♏	te/ze	plod do 20, od 21 kořen	
13. út	♏		země	kořen do 24	↗
14. st	♏	♏ 5	země	od 9 kořen	↗
15. čt	♏ 5		ze/sv	kořen do 4, 5–7 květ -----	
16. pá	♏	♏ ♏	světlo	-----	↗
17. so	♏ 5	♏ 14	sv/vo	----- list od 9	
18. ne	♏		voda	list	
19. po	♏		voda	list	
20. út	♏ 2		vo/te	list do 1, od 2 plod	↗
21. st	♏ 20		te/ze	plod do 19, od 20 kořen	
22. čt	♏		země	kořen	Z D
23. pá	♏		země	kořen	Z V D
24. so	♏ 10		ze/sv	kořen do 9, od 10 list	↗
25. ne	♏	♏ 4	světlo	květ začátek obd. výsadby 5	
26. po	♏ 10	Pg20	sv/vo	květ do 7 -----	
27. út	♏ 22	♏ 13	vo/te	----- list 17–21, od 22 plod	
28. st	♏		teplo	plod	↗
29. čt	♏		teplo	plod do 24	↗
30. pá	♏ 10	Velký pátek	te/ze	-----	
31. so	♏	♏ 15	země	-----	↗ Z

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
1. ♏	31. ♏	15. ♏					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Březnové shrnutí

Tři planety přinášejí nezbytnou jarní vláhu, k níž Jupiter poskytne potřebné světlo a Saturn žádané teplo, aby se postaraly o dobrý, zdárný růst.

Období výsadby: od 1. 3., 0 hod., do 11. 3., 7 hod., a od 25. 3., 5 hod., do 31. 3., 0 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 11. 3., 9 hod., do 25. 3., 3 hod.

Výsadba vrbových řízků: pro snůšku pylu: od 6. 3., 9 hod., do 7. 3., 18 hod.; pro snůšku medu: od 27. 3., 22 hod., do 29. 3., 24 hod. Proškrtnuté termíny vynechat.

Regulace slimáků: 27. 3., 17–21 hod.

Řezání roubů: mimo období výsadby. Dbejte na plodový typ. Proškrtnuté termíny vynechat.

Pro biodynamiky: V březnu nebo dubnu v květových dnech ráno **natrhat květy pampelišky**. Květy ještě nemají být uprostřed otevřené.

Sušíme je na papíru nebo na stojanech na stinném místě, nikdy na přímém slunci.

Duben 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	♊	☉-☿ Velikonoce	země	kořen od východu slunce období výsadby	
2. po	♈ 19		ze/sv	kořen do 18, od 19 květ	
3. út	♈		světlo	květ	
4. st	♊ 5		sv/vo	květ do 4, od 5 list	↗
5. čt	♊		voda	list	↗
6. pá	♈ 18		vo/te	list do 17, od 18 plod	
7. so	♈	☾ 17 △	teplo	plod (zvlášť příznivý 9–19) konec obd. výsadby 16	
8. ne	♈	Ag8	teplo	plod	↗
9. po	♈ 7		te/ze	plod do 6, od 7 kořen	
10. út	♈	♊ 10	země	kořen do 6 a od 13 do 21	↗
11. st	♊ 14	△	ze/sv	-----	Z V
12. čt	♊	♀ ♋	světlo	-----	
13. pá	♈ 14	♀ ♋	sv/vo	----- od 17 list	
14. so	♈		voda	list	
15. ne	♈		voda	list	
16. po	♊ 11	♋ 4	vo/te	list do 10, od 11 plod	↗
17. út	♊	♀ ♋ 4 △	teplo	plod (zvlášť příznivý 8–18)	
18. st	♈ 4		te/ze	plod do 3, od 4 kořen	
19. čt	♈	☉ - ♊	země	kořen	↗
20. pá	♊ 16	Pg17	ze/sv	kořen do 4 -----	↗ Z
21. so	♊	♈ 10	světlo	květ od 6 začátek obd. výsadby 11	
22. ne	♊ 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	Z D
23. po	♊	♋ 15	voda	list do 10 a od 18	
24. út	♋ 3		vo/te	list do 2, od 3 plod	
25. st	♋		teplo	plod	↗
26. čt	♊ 16		te/ze	plod do 15, od 16 kořen	
27. pá	♊		země	kořen	↗
28. so	♊		země	kořen	↓
29. ne	♊	△	země	kořen do 1, 2–15 plod, od 16 kořen	V
30. po	♈ 3	♋ 3	ze/sv	kořen do 2, od 3 květ	↗

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
	19.♈						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Dubnové shrnutí

Když se člověk podívá na konstelace v tomto měsíci, má dojem, že apríl tentokrát nebude dělat čest svému jménu. Se třemi planetami před tepelnými souhvězdími, jednou světelnou konstelací a čtyřmi tepelnými trigony Merkur asi příliš mnoho vláhy nepřinese.

Období výsadby: od 1. 4., 0 hod., do 7. 4., 16 hod., a od 21. 4., 11 hod., do 30. 4., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 7. 4., 18 hod., do 21. 4., 9 hod.

Roubování: ovocné dřeviny v plodových dnech mimo období výsadby
Dřeviny pěstované za účelem květů v květových dnech mimo období výsadby

Regulace slimáků: od 22. 4., 16 hod., do 24. 4., 2 hod.

Regulace zavíječů a molů: od 13. 4., 17 hod., do 16. 4., 10 hod.

Květen 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. út	♈ 13	☉ - ♈	sv/vo	květ do 12, od 13 list období výsadby	
2. st	♈		voda	list	↗
3. čt	♈		voda	list	
4. pá	♈ 2		vo/te	list do 1, od 2 plod konec obd. výsadby 24	
5. so	♈	☾ 1	teplo	plod	
6. ne	♈ 14	Ag3	te/ze	plod do 13, od 14 kořen	↓
7. po	♈	♊ 13	země	kořen do 9 a od 16	V
8. út	♊ 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	Z D
9. st	♊	☉♂♂	světlo	květ	
10. čt	♊ 23	Nanebevstoupení	sv/vo	květ do 22, od 23 list	
11. pá	♊		voda	list do 14, od 15 plod	
12. so	♊	△	voda	plod do 4, od 5 list	↗
13. ne	♊ 20		vo/te	list do 19, od 20 plod	↗
14. po	♊	☉ - ♊	teplo	plod	↗ Z
15. út	♊ 13	♈ 14	te/ze	plod do 12, od 13 kořen	D
16. st	♊		země	kořen	↓
17. čt	♊	Pg23	země	kořen do 10 -----	
18. pá	♊ 0	♈ 17 △	světlo	11–22 plod, od 23 květ začátek obd. výsadby 18	
19. so	♊ 22		sv/vo	květ do 21, od 22 list	Z D
20. ne	♊	sv. Duch ♈ 15	voda	list do 10 a od 19	
21. po	♊ 9		vo/te	list do 8, od 9 plod	↗
22. út	♊		teplo	plod	
23. st	♊ 22	♈♂♂	te/ze	plod do 16, od 17 kořen (zvlášť příznivý od 22)	↗
24. čt	♊	△	země	kořen do 23 (zvlášť příznivý do 8)	
25. pá	♊	△△	země	0–6 květ, 6–15 květ i plod, 16–19 plod, od 20 kořen	
26. so	♊	♀♂♂	země	kořen	↗
27. ne	♊ 10		ze/sv	kořen do 9, od 10 květ	↗ V ↓
28. po	♊ 20		sv/vo	květ do 19, od 20 list	
29. út	♊	♈ 17	voda	list	Z D
30. st	♊		voda	list	↗ ↓ D
31. čt	♊ 9		vo/te	list do 8, od 9 do 20 plod	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
13. ♈	19. ♈	13. ♈			10. ♈		
27. ♈							

Poznámky

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

Květnové shrnutí

Květen se prezentuje neobvyklou rozmanitostí. Venuše se však zřejmě postará o chladné noci, v čemž ji posléze podpoří i Mars. To by mohlo vést ke zvýšenému výskytu mšic, z něhož kromě včelařů nemá nikdo velkou radost. Jupiter a později i Venuše, podporované plodovými a květovými trigony, by měly přinést dobrý vývoj porostů obilovin. Pozdní nástup půdního tepla by však v první polovině měsíce mohl mít na svědomí zbrzdění růstu. Tři tepelně-světelné opozice budou mít pravděpodobně větší vliv na náš citový život než na intenzivnější růst.

Půdní teplo nastupuje od 14. 5.

Biodynamici pak mohou vyjmout preparáty ze země. Vynechat proškrtuté termíny.

Období výsadby: od 1. 5., 0 hod., do 4. 5., 24 hod., a od 18. 5., 18 hod., do 31. 5., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 5. 5., 2 hod., do 18. 5., 16 hod.

Konzumní brambory: sázet v kořenových dnech
Sadbové brambory na rok 2019: od 13. 5., 20 hod., do 15. 5., 12 hod.: vysázet drobné brambory

Senoseč: od 18. 5., 11 hod., do 19. 5., 21 hod., a v ostatních květových dnech
Přelarování při **odchovu včelí matky:** od 18. 5., 11 hod., do 19. 5., 21 hod., a v ostatních květových dnech

Regulace nočních motýlů: od 10. 5., 23 hod., do 13. 5., 19 hod.

Mouchy ve stáji: nachytat na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji

Regulace škodlivého hmyzu, pilouse, mandelinky a roztoče varroa: od 15. 5., 13 hod., do 17. 5., 10 hod.

Krtonožky: zpopelnit od 28. 5., 20 hod., do 31. 5., 8 hod.

Červen 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. pá	♈	☉ - ♈ ☾ 9	teplo	----- konec obd. výsadby 8	△△ ♀ ♀
2. so	♊ 22	Ag19 △	te/ze	----- 10–14 květ, 15–21 plod, od 23 kořen	↓
3. ne	♊	♊13	země	kořen do 11 a od 19	
4. po	♊		země	kořen	
5. út	♊ 7		ze/sv	kořen do 6, od 7 květ	→ V
6. st	♊	♀♂♂	světlo	květ	Z ↓
7. čt	♊ 8		sv/vo	květ do 7, od 8 list	Z
8. pá	♊		voda	list	→
9. so	♊		voda	list	→
10. ne	♊ 6		vo/te	list do 5, od 6 plod	
11. po	♊ 23		te/ze	plod do 22, od 23 kořen	→
12. út	♊		země	kořen	→
13. st	♊	♊22	země	kořen	→
14. čt	♊ 9		ze/sv	kořen do 8, květ 9–13 -----	→
15. pá	♊	♊ 3 Pg2	světlo	----- květ od 15 začátek obd. výsadby 4	Z ↓
16. so	♊ 6	♊20 ♀♂♂	sv/vo	květ do 5, 6–16 list -----	Z ↓
17. ne	♊ 16		vo/te	0–15 list, od 16 plod	
18. po	♊		teplo	plod	
19. út	♊	△	teplo	plod do 11, 12–24 květ	↓ D
20. st	♊ 4		te/ze	plod 1–3, kořen 4–17, od 18 květ	→
21. čt	♊	☉ - ♊ △	země	květ do 9, od 10 kořen ♀♂♂♂	
22. pá	♊		země	kořen	
23. so	♊ 16	♀♂♂	ze/sv	kořen do 15, od 16 květ	Z
24. ne	♊		světlo	květ	→
25. po	♊ 2		sv/vo	květ do 1, od 2 list	→
26. út	♊		voda	list	
27. st	♊ 16	☉♂♂	vo/te	list do 15, od 16 plod	
28. čt	♊	♊17 ☾ 7	teplo	plod konec obd. výsadby 16	
29. pá	♊		teplo	plod	
30. so	♊ 4	Ag5 ♊19	te/ze	plod do 3, 4–8 květ, kořen 9–14 a od 23	Z ↓

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♂	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
12. ♊	12. ♋						
27. ♋	30. ♋						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Červnové shrnutí

S Merkurem a Marsem před zemitými souhvězdími můžeme počítat s chladným začátkem měsíce, Venuše, Jupiter, později Merkur a až na jeden kořenový trigon také čtyři květové trigony vnesou něco světla do Venuší a Merkurem později zvlhčeného chladu.

Období výsadby: 1. 6., 0 až 8 hod., a od 15. 6., 4 hod., do 28. 6., 16 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 6., 10 hod., do 15. 6., 2 hod., a od 28. 6., 18 hod., do 30. 6., 24 hod.

Senoseč: v květových dnech.

Odchov včelích matek: v květových nebo plodových dnech. Vynechat proškrtnuté termíny.

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy na mucholapky a ve stáji spálit od 23. 6., 16 hod., do 25. 6., 1 hod., a v ostatních květových dnech.

Regulace kobylek: od 5. 6., 7 hod., do 7. 6., 7 hod.

Pro biodynamiky: v květových dnech brzy ráno (dokud je v květech dostatek noční vlhkosti) natrhat **květy kozlíku**. Potom co nejrychleji vylišovat šťávu, aniž bychom ji ředili vodou; ani rostliny nenamáčíme. Šťáva zředěná vodou nemá dostatečnou trvanlivost.

Aby sklizeň květů proběhla bez problémů, měli bychom již v červnu vyhledat místa, kde kozlík roste.

Červenec 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	♈	☾ - ♊	země	kořen	→
2. po	♊ 13		ze/sv	kořen do 12, od 13 květ	
3. út	♊		světlo	květ	
4. st	♋ 15		sv/vo	květ do 14, od 15 list	
5. čt	♋	♍♌♍ Δ	voda	list do 2, 3–16 květ, od 17 list	
6. pá	♋		voda	list	Z ↓ V D
7. so	♌ 15		vo/te	list do 14, od 15 plod	→
8. ne	♌	Δ	teplo	plod do 6, 7–20 květ, od 21 plod	
9. po	♍ 9		te/ze	plod do 2 -----	→
10. út	♍	♍♍	země	----- od 16 kořen	
11. st	♎ 20		ze/sv	kořen do 19, 20–22 květ, od 23 plod	D
12. čt	♎	♎ 14 ☾♌♎	světlo	plod do 9, 10–22 květ zač. obd. výsadby 15	Δ
13. pá	♏ 16	♏♏ Pg11	sv/vo	-----	♏5
14. so	♏	♏5 Δ	voda	----- 9–12 plod, od 13 list	V
15. ne	♏ 2		vo/te	list do 1, od 2 plod	
16. po	♏		teplo	plod	→
17. út	♐ 11		te/ze	plod do 10, od 11 kořen	
18. st	♐		země	kořen	
19. čt	♐		země	kořen	
20. pá	♑ 22	☾ - ♏	ze/sv	kořen do 21, od 22 květ	→ Z D
21. so	♑		světlo	květ	
22. ne	♒ 8		sv/vo	květ do 7, od 8 list	
23. po	♒		voda	list	
24. út	♓ 21	♑♌♓	vo/te	list do 20, od 21 plod	Z
25. st	♓	♓23	teplo	plod konec obd. výsadby 22	↓
26. čt	♓		teplo	plod	↓
27. pá	♈ 10	♏♏☾ ☾♌♍	te/ze	plod do 9, 10–11 květ, 12–20 kořen Ag8 ☾23	→
28. so	♈	♍1 Δ	země	--- 4–7 plod, od 8 kořen	
29. ne	♉ 19		ze/sv	kořen do 18, od 19 květ	
30. po	♉		světlo	květ	
31. út	♊ 21		sv/vo	květ do 10 -----	→

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
							
15.0							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Červencové shrnutí

Od poloviny měsíce převažují tepelné konstelace, které snad povedou k dobré sklizni obilovin. Stejně tak řepka bude mít radost. Tři tepelné a dva světelné trigony snad výrazně napomůžou procesům zrání u rostlin.

Období výsadby: od 12. 7., 15 hod., do 25. 7., 22 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 7., 0 hod., do 12. 7., 13 hod., a od 26. 7., 0 hod., do 31. 7., 24 hod. Proškrtnuté termíny vynechat.

Senoseč: v květových dnech

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji. Proškrtnuté termíny vynechat.

Regulace slímáků: Zpopelnit od 14. 7., 13 hod., do 15. 7., 1 hod. V květových dnech brzy zrána postříkat půdu kolem listových rostlin křemenáčkem.

Regulace kobylek: od 11. 7., 20 hod., do 12. 7., 22 hod.

Sklizeň semen květových rostlin: v květo-
vých dnech v první polovině měsíce a v ostat-
ních květových dnech

Sklizeň semen listových rostlin: v listových dnech

Sklizeň semen plodových rostlin: od 15. 7., 2 hod., do 17. 7., 10 hod., (proškrtnutý termín vynechat) a v ostatních plodových dnech

Sklizeň semen kořenových rostlin: od 10. 7., 16 hod., do 11. 7., 19 hod., a od 17. 7., 11 hod., do 20. 7., 21 hod.

Semena lípy

Srpen 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. st	☾	☉ - ☿ ♀ ♄	voda	-----	→
2. čt	☾		voda	list od 8	Z ↓
3. pá	☾ 22		vo/te	list do 21, od 22 plod	→ ↓
4. so	☾		teplo	plod	
5. ne	♂ 17		te/ze	plod do 16, od 17 kořen	
6. po	♂		země	kořen	→
7. út	♂		země	kořen (od 20 zvláště příznivý)	
8. st	♂ 6	△	ze/sv	kořen do 5, od 6 květ	→
9. čt	♂	☾ 1	světlo	květ začátek obd. výsadby 2	Z
10. pá	☿ 3	Pg20 ♀ 16	sv/vo	květ do 2, 3–7 list -----	→
11. so	♂ 12	☉ - ♀ ♀ 12	vo/te	----- plod od 15 ☾ ♀	→
12. ne	♂		teplo	plod	
13. po	♂ 21		te/ze	plod do 20, od 21 kořen	
14. út	♂		země	kořen	
15. st	♂		země	kořen	
16. čt	♂		země	kořen	→
17. pá	♂ 5		ze/sv	kořen do 4, od 5 květ	
18. so	♂ 15		sv/vo	květ do 14, 15–21 list, od 22 květ	V
19. ne	♂	△	voda	květ do 16, od 17 list	
20. po	♂		voda	list	
21. út	♂ 4		vo/te	list do 3, od 4 plod	
22. st	♂	☾ 5	teplo	plod konec obd. výsadby 4	
23. čt	♂ 17	Ag13	te/ze	plod do 16, od 17 kořen	
24. pá	♂	♂ 7	země	kořen do 2 a od 11	
25. so	♂	△△	země	kořen do 9, od 10 plod	
26. ne	♂ 1	☾ 14	světlo	plod do 3, od 4 květ	V
27. po	♂		světlo	květ do 19 -----	V D
28. út	☾ 3	♀ ♀	sv/vo	-----	→ D
29. st	☾		voda	----- list od 9	→ Z
30. čt	☾		voda	list	
31. pá	☾ 3		vo/te	list do 2, od 3 plod	→

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♂	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
6. ☿		23. ♀					
30. ♀		31. ♀					

Poznámky

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

Srpnové shrnutí

Tepelné a světelné konstelace v tomto měsíci převažují a budou vystřídány jen „vzporníky“ Merkurem, Marsem a Venuší.

Období výsadby: od 9. 8., 2 hod., do 22. 8., 4 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 8., 0 hod., do 8. 8., 24 hod., a od 22. 8., 6 hod., do 31. 8., 24 hod.

Semena plodových rostlin a obilovin, určená jako osivo, sklídit od 11. 8., 15 hod., do 13. 8., 20 hod., a v ostatních plodových dnech; proškrtuté termíny vynechat.

Po sklizni ihned vysít meziplodiny jako lupinu, svazenu, hořčici nebo lničku.

Sklizeň semen listových rostlin: v listových dnech v druhé polovině měsíce.

Sklizeň semen květových rostlin: v květových dnech v druhé polovině měsíce.

Mouchy ve stáji: nacytat na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji.

Mravenci v domě: zpopelnit od 11. 8., 15 hod., do 13. 8., 20 hod.; proškrtuté termíny vynechat.

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů: od 30. 8., 1 hod., do 18. 9., 18 hod., uřezat modřín (heřmánek), naplnit a dát do země. Proškrtuté termíny vynechat.

Řebříček sklízet od 11. 8. v plodových dnech

Září 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. so	♊ 23	☉ - ♌	te/ze	plod do 22, od 23 kořen	
2. ne	♊		země	kořen	
3. po	♊		země	kořen	→ V
4. út	♊ 14		ze/sv	kořen do 13, od 14 květ	
5. st	♊	♋ 9	světlo	květ začátek obd. výsadby 10	
6. čt	♋ 12		sv/vo	květ do 11, 12–21 list -----	
7. pá	♌ 23	♌ 1 △△	vo/te	----- plod od 5 do 14 ----- ☉♌♊	→
8. so	♌	Pg3	teplo	----- plod od 16 do 22	→ V
9. ne	♌	♋ 20 ♀♊	teplo	plod od 4	→ Z D ↓
10. po	♍ 7		te/ze	plod do 6, od 7 kořen	
11. út	♍	△	země	kořen do 7, 8–21 plod, od 22 kořen	→ Z
12. st	♍	♀♌♋	země	kořen	
13. čt	♍ 14		ze/sv	kořen do 13, od 14 květ	
14. pá	♍ 23	♌♌♊	sv/vo	květ do 22, od 23 list	→
15. so	♍		voda	list do 18, od 19 plod	↓
16. ne	♍	☉ - ♍ △	voda	plod do 8, od 9 list	→
17. po	♎ 11		vo/te	list do 10, od 11 plod	
18. út	♎	♋ 12	teplo	plod konec obd. výsadby 11	↓
19. st	♎ 23		teplo	plod do 22, od 23 květ	D ↓
20. čt	♎	Ag13 ♋ 12	země	květ do 6 ----- od 16 kořen	D V
21. pá	♎		země	kořen	D Z
22. so	♏ 8		ze/sv	kořen do 7, od 8 květ	
23. ne	♏		světlo	květ do 17, od 18 kořen	→
24. po	♏ 9	△	sv/vo	kořen do 7, od 9 list	
25. út	♏	♋ 5	voda	list	→
26. st	♏		voda	list	→
27. čt	♏ 9		vo/te	list do 8, 9–15 plod, od 16 kořen	
28. pá	♏	△	teplo	kořen do 5, od 6 plod	
29. so	♏ 4	arch. Michael	te/ze	plod do 3, od 4 kořen	
30. ne	♏		země	kořen	→

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
18.♍	28.♋						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Záříjové shrnutí

Uran, Saturn a Merkur slibují teplou první polovinu září, v čemž jsou podporovány čtyřmi tepelnými trigony. Ty se v poslední čtvrtině měsíce přeorientují na zemní živel, podpořeny Marsem a Merkurem, takže můžeme počítat s dobrými výnosy kořenových plodin, jako jsou brambory, mrkev a řepa.

Období výsadby: od 5. 9., 10 hod., do 18. 9., 11 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 9., 0 hod., do 5. 9., 8 hod., a od 18. 9., 13 hod., do 30. 9., 24 hod.

Pro **sklizeň ovoce** doporučujeme dny, kdy Měsíc stojí před Beranem nebo Střelcem. Jinak: ostatní plodové dny.

Sklizeň **kořenových plodin** prováděná v kořenových dnech je bezkonkurenční, jak zřetelně ukázaly pokusy s uskladněním cibule, mrkve, červené řepy a brambor.

Pro **výsevy ozimých obilovin** jsou zvláště vhodná období Lva a Střelce. Proškrtnuté termíny vynechat.

Žito můžeme ve výjimečných případech vysévat také v kořenových dnech. Všechny kultivační práce by však měly být každopádně prováděny v plodových dnech.

Regulace slimáků: 6. 9., od 12 do 21 hod.

Pro biodynamiku, zhotovení rostlinných preparátů: od 30. 8., 1 hod., do 18. 9., 18 hod., uřezat modřín (heřmáněk), naplnit a dát do země. Proškrtnuté termíny vynechat.

Broskvoň vypěstovaná z pecky.

Říjen 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. po	♊ 20	☉ - ♊	ze/sv	kořen do 19, od 20 květ	↗
2. út	♊	♋ 15	světlo	květ zač. obd. výsadby 16	
3. st	♋ 20		sv/vo	květ do 19, od 20 do 24 list	
4. čt	♋	♌ 5	voda	list od 9	Z D
5. pá	♌ 7		vo/te	list do 2 -----	
6. so	♌	Pg1 ♀♂	teplo	----- plod od 16	Z
7. ne	♍ 17		te/ze	plod do 16, od 17 kořen	
8. po	♍		země	kořen	
9. út	♍	♎ 6	země	kořen	↗ Z
10. st	♎ 23	♀♂♂	ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	
11. čt	♎		světlo	květ	
12. pá	♏ 8		sv/vo	květ do 7, od 8 list	V
13. so	♏		voda	list	Z
14. ne	♐ 19		vo/te	list do 18, od 19 plod	V D
15. po	♐	♑ 20	teplo	plod konec obd. výsadby 19	D
16. út	♐		teplo	plod	
17. st	♑ 7	♒ 14 Ag21	te/ze	plod do 6, 7–9 kořen, 18–24 květ	
18. čt	♑		země	kořen od 1 do 24	
19. pá	♒ 16	♈	ze/sv	květ od 1	↗
20. so	♒		světlo	květ	V D
21. ne	♓ 17		sv/vo	květ do 16, od 17 list	
22. po	♓		voda	list	Z
23. út	♓		voda	list do 15 -----	↗
24. st	♓ 16	♉ 19 ♀♂♂	vo/te	-----	E♂
25. čt	♓		teplo	plod od 5	
26. pá	♈ 11		te/ze	plod do 10, od 11 kořen	
27. so	♈		země	kořen	↘ D
28. ne	♈		země	kořen do 23	
29. po	♉ 0	♋ 20	světlo	květ od 0 začátek obd. výsadby 21	↗
30. út	♉		světlo	květ do 23	↗ V D
31. st	♊ 0	♌ 5 Pg22	voda	-----	♀♂♂

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
16.♎	13.♊		29.♏				
29.♏							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Říjnové shrnutí

Říjen se ukazuje velmi proměnlivě, ke konci měsíce však bude tihnout k vodnímu živlu. Tím by mohla být poněkud vyrovnána chybějící vláh.

Období výsadby: od 2. 10., 16 hod., do 15. 10., 16 hod., a od 29. 10., 21 hod., do 31. 10., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 10., 0 hod., do 2. 10., 14 hod., a od 15. 10., 21 hod., do 29. 10., 19 hod.

Pro **sklizeň ovoce na uskladnění** jsou vhodné plodové a květové dny mimo období výsadby.

Sklizeň semen kořenových rostlin: v kořenových dnech

Sklizeň semen květových rostlin: v květových dnech

Sklizeň semen listových rostlin: v listových dnech

Všechny sklizené plochy bychom měli pohnojit kompostem, postříkat krávcovým preparátem a zorat na zimní brázd.

Regulace slimáků: od 3. 10., 20 hod., do 5. 10., 2 hod.

Pozdní hrušeň

Listopad 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	♏ 12	☉ - ♍	vo/te	----- plod od 12 období výsadby	
2. pá	♏	☉ - ♎	teplo	plod	
3. so	♏		teplo	plod do 23	→ Z V
4. ne	♏ 0		země	kořen od 0	
5. po	♏		země	kořen do 22, od 23 květ	→ ↓
6. út	♏	♈	země	květ do 11, od 12 kořen	
7. st	♏ 7	♈ 17	ze/sv	kořen do 6, od 7 květ	V
8. čt	♏ 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	
9. pá	♏	♈	voda	list do 3, 4–19 kořen, od 20 list	
10. so	♏		voda	list	→
11. ne	♏ 3		vo/te	list do 2, od 3 plod	
12. po	♏	♏ 4	teplo	plod konec obd. výsadby 3	
13. út	♏ 14	♏ 15	te/ze	plod do 10, od 19 kořen	→
14. st	♏	Ag17	země	kořen do 7, 8–20 květ, od 21 kořen	→
15. čt	♏ 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	V
16. pá	♏	♏♂	světlo	květ do 4 a od 10	
17. so	♏		světlo	květ do 24	
18. ne	♏ 1		voda	list od 1	V
19. po	♏		voda	list	
20. út	♏	☉ - ♏	voda	list do 23	→
21. st	♏ 0		teplo	plod od 0 do 11 -----	
22. čt	♏ 19	♀♏	te/ze	-----	→
23. pá	♏	♏ 7	země	---- kořen od 10 do 17 ----	→ V
24. so	♏	♀♏	země	-----	→
25. ne	♏ 7		ze/sv	květ od 7	
26. po	♏	♏ 3 Pg14	světlo	květ do 1 ----- začátek obd. výsadby 4	→ V
27. út	♏ 6	♏6	sv/vo	----- list od 10	↓ V
28. st	♏ 17		vo/te	list do 16, od 17 plod	→
29. čt	♏		teplo	plod	→ V
30. pá	♏		teplo	plod	→ Z

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♂	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
		10.♏			14.♏		

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Listopadové shrnutí

Jestliže říjen končil mokrem, začíná listopad ještě o něco větší vlhkostí, ve spojení se zemitými konstelacemi, které by s podporou Marsu a Uranu měly umožnit dobré podzimní zpracování půdy.

Období výsadby: od 1. 11., 0 hod., do 12. 11., 3 hod., a od 26. 11., 4 hod., do 30. 11., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 12. 11., 5 hod., do 26. 11., 2 hod.

Květové dny v období výsadby jsou velmi vhodné k výsadbě všech **cibulových květin**. Cibuloviny se nám pak odvděčí dobrým růstem a výraznými barvami květů. Zbývající květové dny bychom měli považovat jen za náhradní termíny, neboť cibule v nich vysázené nepokvetou tak intenzivně.

Pokud se tak nestalo již v říjnu, měli bychom nyní shromáždit všechen organický odpad a založit **kompost**. Ošetření biodynamickými preparáty napomůže rychlému prorůstání houbovým myceliem a dobré přeměně. Také použití kravincového preparátu podpoří přeměnu. V období výsadby nyní můžeme také vysazovat **ovocné a lesní stromky**, přitom provedeme postřik roháčkem.

Řez větví pro **adventní a vánoční ozdoby**: v květových dnech mimo období výsadby
Řez **vánočních stromků** pro delší transport: v květových dnech mimo období výsadby

Mouchy ve stáji: nacytat na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji.

Prosinec 2018

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. so	♊ 5	☉ - ♊ ♀♂♂	teplo	plod do 4, od 5 kořen období výsadby	↓
2. ne	♊		země	kořen	
3. po	♊		země	kořen	↗
4. út	♊ 15		ze/sv	kořen do 14, od 15 květ	
5. st	♊		světlo	květ do 23	Z V
6. čt	♊ 0		voda	list od 0	↓
7. pá	♊ 9	♊ 9	voda	list	↓
8. so	♊ 11		vo/te	list do 10, od 11 plod	
9. ne	♊ 12	♊ 12	teplo	plod do 3 a od 9 konec obd. výsadby 11	
10. po	♊ 23	♊ 19	te/ze	plod do 14, od 23 kořen	
11. út	♊		země	kořen	
12. st	♊	Ag14	země	kořen do 4, 5–17 květ, od 18 kořen	
13. čt	♊ 7		ze/sv	kořen do 6, od 7 květ	
14. pá	♊		světlo	květ	V D
15. so	♊ 10		sv/vo	květ do 9, od 10 list	Z
16. ne	♊		voda	list	↗
17. po	♊		voda	list	↓
18. út	♊ 10		vo/te	list do 9, od 10 plod	V
19. st	♊		teplo	plod	
20. čt	♊ 5	☉ - ♊	te/ze	plod do 4, od 5 kořen	D
21. pá	♊	♊	země	kořen do 10, 11–21 květ, od 22 kořen	↓
22. so	♊ 17	♊ 19	ze/sv	kořen do 16, od 17 květ	
23. ne	♊	♊ 13	světlo	květ do 22 začátek obd. výsadby 14	Z D
24. po	♊ 15	Štědrý den	sv/vo	----- Pg11 ♊ 13	↓
25. út	♊	Boží hod	voda	list od 0 do 24	Z V
26. st	♊ 1		teplo	plod od 1	
27. čt	♊		teplo	plod	
28. pá	♊ 11		te/ze	plod do 10, od 11 kořen	
29. so	♊		země	kořen	
30. ne	♊		země	kořen	
31. po	♊ 20		ze/sv	kořen do 19, od 20 květ	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♊	♊	♊	♊	♊	♊	♊	♊
4.♊	16.♊	19.♊					
9.♊							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Prosincové shrnutí

Konstelace nedávají v prosinci naději na skutečnou zimu. Vzhledem k tomu, že světelné a tepelné konstelace jsou zmírňovány vodnatými, můžeme v následujícím jaru počítat s hojným výskytem škůdců. Možná se však světelným konstelacím přece jen podaří převládnout a postarat se o jasné a chladné noci.

Období výsadby: od 1. 12., 0 hod., do 9. 12., 11 hod., a od 23. 12., 14 hod., do 31. 12., 24 hod.

Tato doba je opět vhodná k **řezu stromů a keřů**. U plodových rostlin dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Období výsadby na jižní polokouli: od 9. 12., 13 hod., do 23. 12., 12 hod.

Řez větví pro **adventní a vánoční ozdoby a vánočních stromků**: v květových dnech; budou pak krásně vonět.

Termín ke zpopelnění peří nebo kožek škůdců s červenou krví bude až v lednu 2019.

Přejeme našim čtenářům požehnaný adventní

a vánoční čas a hodně zdraví

do nového roku 2019.

Výsevní dny vydává každoročně PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců v rámci svých aktivit. Svaz PRO-BIO úspěšně funguje jako zástupce ekologického zemědělství již 28 let! I Vy máte možnost stát se naším členem a čerpat výhody s ním spojené, návod jak to udělat a další užitečné informace najdete na webových stránkách www.pro-bio.cz.

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců (dále jen Svaz PRO-BIO) je jediné celostátní sdružení ekozemědělců, zpracovatelů a prodejců biopotravin. Sdružuje také poradce, školy, spotřebitele a přátele ekologického zemědělství.

Proč se stát členem Svazu PRO-BIO a jaké benefity Vám svaz nabízí?

- V oblasti poradenství
- V oblasti poskytování aktuálních informací
- V oblasti propagace
- V oblasti zastupování zájmů členů
- V oblasti marketingu
- V oblasti financování aktivit členů

Kdo se může stát členem Svazu PRO-BIO:

- ekologický zemědělec nebo zemědělec, který hodlá přejít na ekologický způsob hospodaření
- zpracovatel produktů ekologického zemědělství, výrobce biopotravin
- prodejna biopotravin
- poradce pro ekologické zemědělství
- zemědělská škola a výzkumný ústav
- spotřebitel a přítel ekologického zemědělství

Co musíte udělat, abyste se stali členem Svazu PRO-BIO:

- vyplníte registrační formulář, který obdržíte na příslušném regionálním centru nebo Vám jej zašleme přímo z centrální kanceláře svazu v Šumperku
- zaplatíte členský příspěvek

Další informace:

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk
tel.: +420 583 216 609
e-mail: pro-bio@pro-bio.cz
www.pro-bio.cz • www.kamprobio.cz

Regionální centra a odborné pobočky PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců

Název	Kontaktní osoba	Adresa	Kontakt	Působnost dle okresů
regionální centrum Bílá Karpát	Ing. Milan Drgáč	Starý Hrozenkov 314 687 74 Starý Hrozenkov	tel./fax: 572 696 323 tel.: 721 943 628 iskopanice@razdva.cz m.drgac@centrum.cz	HO, KM, UH, VS, ZL,
regionální centrum Severozápadní Čechy	Ing. Zdeněk Perlínger	Hlavní 27 362 63 Dalovice	fax: 353 223 129 tel.: 607 103 244 perlinger@volny.cz	CV, DO, CH, KV, LN, MO, PS, SO, TC, TP, UL
regionální centrum Severovýchod	RNDr. Jiří Mach	Brnická 360 407 78 Velký Šenov	tel.: 731 139 496 mach@spojenafarmy.cz	CL, LB, DC
regionální centrum Jeseniky	Mgr. Pavlína Samsonová	Nemocniční 1852/53 787 01 Šumperk	tel.: 776 305 605 pavlina.samsonova@bioinstitut.cz	BR, JE, SU
regionální centrum Moravská Brána	Ing. Alena Maliková	Tyřova 705 742 58 Příbor	tel.: 556 712 577 tel.: 604 905 611 probio.moravskabrama@seznam.cz	FM, KI, NU, OC, OP, OV, PR, PV
regionální centrum Šumava	Ing. Vladimír Krtouš	Zdikov - Branišov 9 384 73 Stachy	tel.: 602 830 998 info@highland.cz	CK, KT, PT, PI, ST
regionální centrum Krkonoše a Podkrkonoší	Ing. Hana Řehořková	Horní Branná 117 512 36 Horní Branná	tel.: 605 168 608 pro-biokronose@volny.cz	MB, HK, JC, SM, NA, TU, JN
regionální centrum Srdce Čech	Ing. Ivana Květoňová	Sedlo 4 364 01 Toužim	tel.+zázn.: 353 312 023 mobil: 604 258 219 kvetonova.sedlo@seznam.cz	BE, BN, KH, KL, KO, LT, ME, NB, PB, PH, PJ, PZ, RA, RO
regionální centrum Litomyšl	Ing. František Chlad	Smetanovo nám. 87 570 01 Litomyšl	tel.: 461 615 293 tel.: 774 218 413 frantisek.chlad@gmail.com	CR, PA, SY, UO, RK
regionální centrum Jižní Morava	Ing. Petr David	Horní 30/27 783 13 Štěpánov	tel.: 774 710 391 ingpetr.david@centrum.cz	BK, BO, BM, VY, ZN, BV
regionální centrum Vysočina	Ing. Tomáš Klejzar	Sasov 2 586 01 Jihlava	tel.: 739 235 944 tomas.klejzar@volny.cz	HB, JI, PE, TR, ZR, CB, JH, TA
PRO-BIO Liga ochrany spotřebitelů potravin a přátel ekologického zemědělství	Mgr. Jan Valeška	Informační centrum: Sokolovská 129/50 186 00 Praha 8-Karlín	tel.: 774 683 833 info@biopotrebital.cz	
BIOPRODEJNÝ Svazu PRO-BIO	Ing. Jana Lukešová	Gočárova 516, Hradec Králové 2 500 02	tel.: 723 360 721 tel.: 774 267 189 bioprodejny@seznam.cz	

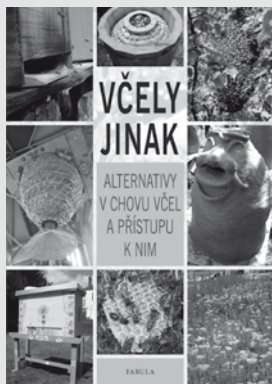

VČELY JINAK

Alternativy v chovu včel a přístupu k nim

- I. Včely a jejich problém
- II. Jiné včely
- III. Jiný chov
 - a) Alternativní opatření v chovu
 - b) Jiné úly
- IV. Krajina pro včely

Kniha obsahuje asi 100 černobílých fotografií a nákrešů, 320 stran, 298 Kč.

ZAHRÁDKÁŘOVA ČÍTANKA

Biodynamické pěstování zeleniny a ovoce

Luděk Přikryl

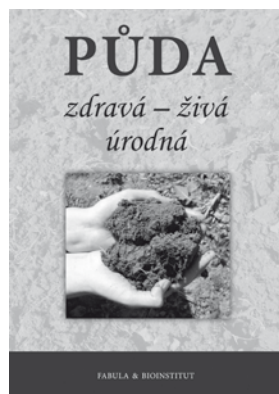
Zásady biodynamického pěstování zeleniny, ovoce, aromatických bylin a léčivých rostlin. Kompost jako zlatý důl zahrady. Střídání plodin. Využití pařeníšť. Žížala jako zahrádkářův spolupracovník. Kalendář zahrádkářských prací. Správné pěstování jednotlivých druhů zeleniny. Množství nákrešů, 260 stran, 248 Kč.

PŮDA – ZDRAVÁ, ŽIVÁ, ÚRODNÁ

Humusová teorie. Význam žížal pro tvorbu ornice. Život v orné půdě. Matka Země. Zdravá a nemocná půda. Půda jako živý organismus. Půda v biozahrádě. Balance humusu. Péče o půdní život. Jsme půda.

Sestavil Radomil Hradil.
Větší formát, 274 stran, 247 Kč.

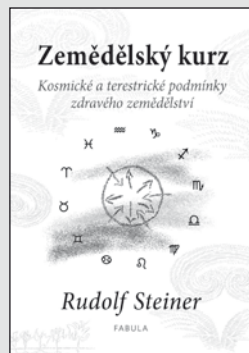

ZEMĚDĚLSKÝ KURZ

Kosmické a terestrické podmínky zdravého zemědělství

Rudolf Steiner

Přednášky Rudolfa Steinera, které se staly základem biodynamického zemědělství. Vliv planet na růst rostlin. Biodynamické preparáty. Homeopatické metody regulace škůdců, plevelů a chorob. Krmení zvířat. Nové, přepracované vydání. 248 stran, 248 Kč.

Knihy lze objednávat na adrese Svazu PRO-BIO, pro-bio@pro-bio.cz, tel. 583 216 609

NA ČESNĚ

Jak z pozorování na česně poznáme, co se děje ve včelstvu
Heinrich Storch

Užitečná příručka pro včelaře, která vedle popisu pozorování přináší vždy vysvětlení daného jevu, případně i opatření, které je třeba udělat. Je uspořádaná podle ročních období a včelaře tak provází po celý rok. 80 stran, 159 Kč

KUCHAŘKA ZE DVORA

Kuchařka Huga Michala Hromase nabízí vtipným jazykem sepsané jak základní, tak netradiční recepty, které uplatníte nejen ve venkovské kuchyni. Přečíst by si ji měli všichni, kdo odebírají produkty z farem, a tudíž řeší jídelníček dle sezóny. Cena: 299,- Kč pro členy Svazu PRO-BIO 250,- Kč, nad 20 ks sleva 20%

PŮSOBNÍ PLANET A ŽIVOTNÍ PROCESY

Příspěvek k porozumění planetárním procesům v lidském organismu a působení biodynamických preparátů

Bernard C. J. Lievegoed

V první části autor, mj. ze svých zkušeností lékaře, popisuje jednotlivé planetární procesy v člověku, rostlinách a Zemi, přičemž si u každé planety všimá vždy dvou protikladných procesů. Ve druhé části tyto poznatky aplikuje na biodynamické preparáty a objasňuje, proč jsou použity právě příslušné rostliny a zvířecí orgány; všimá si také účinků těchto preparátů. Vyjde do konce roku 2017; cena dosud nestanovena

Knihy lze objednávat na adrese Svazu PRO-BIO, pro-bio@pro-bio.cz, tel. 583 216 609

Svobodný statek na soutoku o.p.s.

Vzešel z camphillského společenství v Českých Kopečtech, aby rozvíjel bio-dynamické hospodářství a byl oporou dalším záměrům rodícím se v našem společenství.

Záměry o.p.s.

1. ozdravení krajiny, společnosti a postavení zemědělce v ní
2. utváření svobodného statku na principech bio-dynamického zemědělství
3. vytvořit prostor pro pracovní, poznávací a sociální setkávání lidí na statku
4. konat a utvářet se smyslem pro krásu a pravdivost
5. ve svém usilí navázat na podněty a práci Rudolfa Steinera a Karla Königa, a na zemědělský odkaz Eugena Krause

Pečujeme o 11ha orné půdy a postupně rekonstruujeme nám svěřený statek.

Snažíme se rozvíjet statek jako živý organismus utvářený lidmi, zvířaty, rostlinami a zemí.

www.svobodny-statek.cz

KURZ:

Světelný kořen – rostlina budoucnosti
tuto rostlinu doporučil pěstovat
už Rudolf Steiner

kurzy v Praze, Brně
a Novém Městě nad Metují

termíny: www.naucmese.cz

nebo přijedu i k vám

kontakt: jarmila.habrova@centrum.cz

KOZÍ
bio
mléko nepasterované

certifikát
CZ-BIO-001

PO-PÁ: 8-16 hod.
SO-NE: 9-12 hod.

www.biomleko.eu
Biofarma Dolínka, AGROMARKET, Břežanská č.e.38, 250 70 Odolena Voda T: 603 414 692

www.bio.spalda.cz

ZDRAVÍ AŽ DO TEPLA VAŠEHO DOMOVA :-)

Váš internetový obchod se zdravou výživou nabízí:

- BIOPOTRAVINY
- DOPLŇKY STRAVY
- PŘÍRODNÍ KOSMETIKA
- EKODROGERIE
- LITERATURA

VELKÝ VÝBĚR, KVALITNÍ ZBOŽÍ, NÍZKÉ CENY, RYCHLÉ DORUČENÍ

Podívejte se na naše webové stránky www.bio.spalda.cz a vyzkoušejte si náš e-shop,

Vaše tělo i duše to ocení.

VAŠE ŠPALDA – VAŠE ZDRAVÍ

„Naše prodejna je zaměřena především na **prodej výrobků zdravé výživy.**

Mimo to ale nabízíme i biopotraviny, ekologické čisticí prostředky, kosmetiku, doplňky stravy či literaturu.“

PRODEJNA JEŘABINA

Prostějov

Školní 14, 796 01 Prostějov

Tel. 607 971 495

Nadace Pro půdu

- Osvobozuje půdu a trvale zajišťuje její šetrné obhospodařování.
- Pomáhá ekologickým zemědělcům dostat se k půdě.
- Šíří osvětu o půdě a jejích souvislostech.

Chcete také, aby půda byla živá, zdravá, úrodná, spravovaná odpovědnými zemědělci šetrně a natrvalo?

Přidejte se k nám!

www.nadacepropodu.cz

CHALUPA U PRANENE

DOLNÍ HEDEC 49, 561 69
KRALÍKY,
Tel.: +420 602 170 709, e-mail:
chalupaupramene@razdva.cz

PRODEJ SYRŮ, KEFIRU, MÁSLA, TVAROHU, JOGURTŮ V BIO KVALITĚ.

LUDMILA PODZIMKOVÁ VÁS SPOLU SE SVOU RODINOU SRDEČNĚ ZVE
K POBYTU NA CHALUPĚ U PRAMENE

UBYTOVÁNÍ

Žijeme v souladu s přírodou, přesto je ubytování v moderně a vkusně zařízených dvanácti apartmánech. Šest apartmánů je po dvou lůžkách, pět po čtyřech, z čehož jeden je bezbariérově zařízen (WC i sprchový kout upraven pro vozičkáře), jeden apartmán je pětilůžkový. Samozřejmostí je i bezbariérový výtah s jednoduchou obsluhou. Pokoje jsou prostorné a velmi pohodlné i pro náročné klienty. Každý apartmán je vybaven samostatným sociálním zařízením a dobře zařízenou kuchyňkou (lednička, mikrovlnná trouba, varná konvice, vařeč i nádobí). Nechybí také TV/SAT a bezdrátový internet (Wi-Fi). K dispozici je také posezení u venkovního krbu a pro děti hřiště a pískoviště. Součástí areálu je bazén se slanou vodou a sprchou. Více zde: <http://www.chalupaupramene.eu/penzion/>

Mikulovská podoblast

Většina vinic v České republice se nachází na jižní Moravě. Víno Marcínčák je moderní moravské vinařství hospodařící na 110 hektarech vlastních BIO vinic ležících v Mikulovské vinařské podoblasti, ve vinařské obci Novosedly. Chráněné vinné trati Mikulovska patří díky zdejšímu velmi teplému a suchému podnebí k nejteplejším místům jižní Moravy.

Geologické podloží novosedelských vinných tratí z velké části tvoří třetihorní mořské sedimenty. Srovnatelné geologické podloží vinic je charakteristické i pro oblast Médoc v Bordeaux. Půda je většinou tvořena šterkem, pískem a jílem s velkým obsahem vápencových valounů. Mimořádné mikroklimatické podmínky pro pěstování révy zde vytváří řeka

Dyje. Vinice vinařství Víno Marcínčák jsou obdělávány ekologicky. Všechny hrozny jsou sklizeny ručně. Moderní výrobní areál a archivní sklepy sídlí přímo ve vinařské obci Novosedly. Roční produkce výhradně přívláskových vín činí 200 000 láhví.

Specialitou vinařství jsou vína ledová, slámová a výběr z bobulí. Veškerá vína produkovaná firmou Víno Marcínčák jsou vyráběna nejmodernějšími technologiemi, při výrobě je však kladen důraz na přirozenost a jedinečnost, která je dána výjimečností vyhlášených vinných tratí. Díky terroir, šetrnému pěstelskému přístupu a moderním technologiím vznikají krásná osobitá vína určená pro gastronomii.

www.marcincak.cz

Vinařství Víno Marcínčák je členem prestižní vinařské aliance V8.

Kontakt: Víno Marcínčák
Vinařská 6, 692 01 Mikulov

Provozovna:
areál Vinařství Víno Marcínčák Novosedly

Tel.: +420 519 510 958
Mob.: +420 736 489 350

E-mail: vino@marcincak.cz